

A-18234

NSV LIIDU PÕLLUMAJANDUSE MINISTEERIUM
NSV LIIDU SOVHOOSIDE MINISTEERIUM
ÜLELIHDULINE LOOMAKASVATUSE TEADUSLIK-
UURIMISE INSTITUUT

*

SIGADE BONITEERIMISE JUHEND

VÄLJA TÖÖTATUD NSV LIIDU
PÕLLUMAJANDUSE MINISTEERI-
UMI ÜLELIHDULISE LOOMAKAS-
VATUSE TEADUSLIKU UURIMISE
INSTITUUDI POOLT

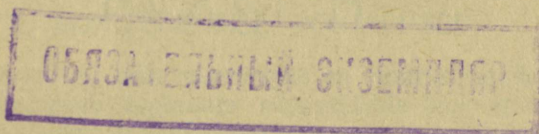
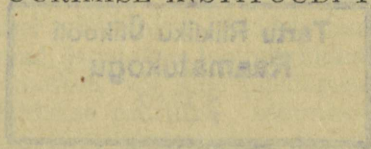
EESTI RIIKLIK KIRJASTUS • 1949

APR.

NSV LIIDU PÕLLUMAJANDUSE MINISTEERIUM
NSV LIIDU SOVHOOSIDE MINISTEERIUM
ÜLELHDULINE LOOMAKASVATUSE TEADUSLIK-
UURIMISE INSTITUUT

SIGADE BONITEERIMISE JUHEND

VÄLJA TÖÖTATUD NSV LIIDU PÕLLUMAJANDUSE
MINISTEERIUMI ÜLELIIDULISE LOOMAKASVATUSE
TEADUSLIKU UURIMISE INSTITUUDI POOLT

EESTI RIIKLIK KIRJASTUS
TALLINN, 1949

2

Tartu Riikliku Ülikooli
Raamatukogu

7513

A-18234

ARHIIVKOGU

Kinnitan.
NSVL põllumajanduse ministri
asetäitja
GOLUBNITŠI,
26. märtsil 1949. a.

Kinnitan.
NSVL sovhooside ministri
asetäitja
MARTJANOV,
5. aprillil 1949. a.

I. BONITEERIMISE ÜLESANNE.

1. Boniteerimise eesmärgiks on määrata sigade väärtust suguloomadena, aluseks võttes nende kompleksset hindamist jõudluse, arenemise, konstitutsiooni, kehaehituse, põlvnemise ja järglaste omaduste järgi. Boniteerimine viiakse läbi sigade vahetu ülevaatuse teel antud majandi konkreetsetes tootmistingimustes, kasutades ühtlasi söötmis- ja pidamistingimuste ning sigade jõudlusomaduste kindlakstegemisel tootmis-zootehnilise arvepidamise andmeid.

2. Boniteerimise alusel määratakse kõikidele loomadele boniteerimise klass, ja loomad jagatakse tootmisrühmadesse. Kontrollitakse aretusrühma koosseis või selle puudumisel moodustatakse aretusrühm. Koostatakse paarituse-, söötmise- ja noorloomade üleskasvatamise plaanid; valmistatakse ette materjalid loomade märkimiseks tõuraamatutesse ja hinnatakse majandi tõuaretustööd.

II. BONITEERIMISE PÕHIALUSED.

3. Boniteerimine, mille eesmärgiks on hinnata sigade väärtust suguloomadena, peab tuginema eesrindlikule bioloogiateadusele. Koduloomade jõudlusomaduste parendamise, olemasolevate tõugude täiustamise ja uute tõugude loomise aluseks on söödad ja pidamistingimused.

Suguloomad vajavad vastavalt tõule erinevaid söötmis- ja pidamistingimusi. Kõrgete jõudlusnäitajatega loomatõud on alati loodud ja luuakse heades zootehnilistes tingimustes. Halva söötmise ja pidamise juures ei ole kunagi võimalik tõsta loomade jõudlust, vastupidi — isegi head tõud muutuvad sel juhul mõne põlvkonna jooksul halbadeks.

Mida suurem on lahkuminek tõubioloogiliste omaduste ja loomadele loodavate elamistingimuste vahel, seda vähem tasuvaks osutub antud tõug majanduslikult. Seepärast on iga majand

kohustatud kindlustama loomade tõuaretuseks head pidamis- ja söötmingimused.

4. Sigade hindamist nende jõudlusomaduste alusel suguloomana, s. o. nende boniteerimist ja nende aretamist karja edasiseks täiustamiseks, tuleb teostada kindlas seoses söötmis- ja pidamistingimustega. Seakarja täiustamise põhilisteks abinõudeks on söötmis-, pidamis- ja hooldamistingimuste parendamine, mis soodustavad loomade arenemist soovitud suunas; teostades üheaegselt aretus- ja paaridevalikut loomade hulgast, kes kõige paremini reageerivad parandatud väliskeskkonna tingimustele ja vastavad üllesseatud aretuseesmärkidele.

Boniteerimise ülesandeks ongi aretus- ja paaridevaliku teostamine eespoolmärgitud alustel.

III. BONITEERIMISE LÄBIVIIMISE JA ORGANISEERIMISE KORD.

5. Kõikide süsteemide sovhoosides, kõikides kolhooside sigade tõufarmides ja kõrgete jõudlusnäitajatega sigade tootmisfarmides kuuluvad boniteerimisele:

a) kõikide tõugude ja tõurühmade ja nendega parandatud kohalikku tõugu kuldid ja emised, kelledest saadakse majandi oma seakarja remondiks ja müügiks sugunoor-sigu;

b) remontkuldid ja remontemised alates 2 kuu vanuselt.

Sigade boniteerimist teostatakse igal aastal.

6. Boniteerimise üldjuhtimise ja õigeaegse ning korraliku läbiviimise eest lasub vastutus:

a) kolhooside osas: vabariiklikel põllumajanduse ministereiumidel, kraide ja oblastite valitsustel, rajoonide, maakondade põllumajanduse osakondadel;

b) sovhooside osas: vastavatel ministereiumidel, peavalitsustel ja trustidel.

7. Kolhoosides teostavad sigade boniteerimist rajooni (maakonna) põllumajanduse osakonna poolt kinnitatud zootehnikud, kes on valitud enam kvalifitseeritud töötajate hulgast ja on läbi teinud vastavad boniteerimise kursused või seminarid.

Sovhoosides teostavad sigade boniteerimist sovhooside vanem-zootehnikud ja zootehnikud tõuaretuse alal.

Sigade boniteerimisest kolhoosides ja sovhoosides võtavad osa veterinaararst või veterinaar-velsker, antud majandit teenindav zootehnik, farmi juhataja, brigadiir ja sigade talitajad.

8. Sigade boniteerimisel peavad sead olema sugusigadena korralikus toitumuses.

Üks kuni kaks kuud enne boniteerimise algust on rajoonide (maakondade) põllumajanduse osakondade juhatajad ja zootehnikud, riiklikkude tõulavade ning sovhooside zootehnikud kohustatud:

- a) koostama boniteerimisele kuuluva seakarja möödunud aasta söötis- ja pidamistingimuste ülevaate ning kontrollima toitumust. Sigade alatoitumuse korral tuleb organiseerida nende söötmist selliselt, et nad saavutaksid boniteerimise ajaks suguloomade juures nõutava toitumuse;
- b) kontrollima ja täpsustama dokumentide alusel boniteeritavate loomade põlvnemist ja kandma loomade individuaalkaartidele viimaste poegimiste ja paarituste andmed;
- c) kontrollima loomade kuuluvust ühte või teise tõugu või tõurühma põlvnemise dokumentide alusel (põlvnemise tunnistuste, tõuaretusliku arvepidamise, tõutunnistuste ja paaritustunnistuste alusel). Tõutüübile vastavus tuleb määrata loomade vahetul ülevaatusel. Parandatud loomade (ristandite) juures tuleb kindlaks määrata algtõud, millest nad on saadud;
- d) kontrollima kõikide boniteeritavate loomade kõrvanumbreid ja mitteloetavad numbrid asendama uutega. Kõrgete jõudlusnäitajatega suguloomade juures numbrite kadumisel, koostavad boniteerimist teostavad isikud akti, milles määratakse kindlaks loomade tõulisus ja neile antakse nimed ning numbrid;
- e) kontrollima loomadele nimepaneku õigsust. Seakasvatuses kehtib nimede panemisel järgmine süsteem: Noortele kultidele antakse isaga sama nimi, näiteks, kui isa nimi on „Sekret“, siis kõikide tema poegade nimeks on samuti „Sekret“. Noortele emistele antakse ema nimi: kui emise nimi on „Gvozdika“, siis pannakse kõikidele tema tütardele nimeks „Gvozdika“. Dokumentides antakse koos nimega alati looma inventari-number. Inventari-number pannakse pörssa paremasse kõrva (kas sälkamise või tätoverimise teel) võõrutamise ajal. Kultidele pannakse paaritud numbrid, emispörsastele paarisnumbrid. Inventari-numbrid määratakse kindlaks igas majandis alates 1-st kuni 9999, pärast seda alustatakse jälle ühest peale. Pesakonnanimbrid alatakse igal aastal ühega ja pannakse pörssale vasakusse kõrva kolmandal päeval pärast pörssa sündimist.

Sälkimisega märgitakse peamiselt ainult tumeda värvusega sigu (berkširi, mirgorodi, mangalitsa jt.). Nende tõugude põrsastele ei panda pesakonnaumbreid, vaid 3—4 päeva pärast sündimist sälgitakse kõrva inventari-numbrid.

Parandatud loomadele, kelledega alustatakse tõuaretustööd, antakse uued nimed, mis tuleb kinnitada kas vastava vabariigi, oblasti või krai riikliku tõuaretuse inspektsiooni poolt.

9. Boniteerimise läbiviimisel teostatakse loomade zootehniline ülevaatus: määratakse nende toitumus, kaalutakse iga looma, võetakse mõödud, määratakse looma tüüp ja hinnatakse kehaehitust.

Looma tegelikul ülevaatusel saadud andmed, samuti andmed looma söötmise ja pidamise kohta kantakse boniteerimise kaardile. Jõudluse, arenemise, põlvnemise ja tõulisuse alusel määratakse looma klass ja tema edasise kasutamise otstarve.

Loomade ülevaatus teostatakse järgmise korra järgi:

- a) vaadatakse üle sugukuldid; iga kuldi ülevaatus järel vaadatakse üle tema täiskasvanud ja remondiks jäetud pojad ja tütreid;
- b) emiste ülevaatus teostatakse sugulusrühmade alusel. Kõigepealt vaadatakse üle kogu loomade rühm, siis rühma esiema, selle järel tütreid ja tüträtütreid.

10. Juhul, kui majandis esineb nakkushaigusi, viiakse boniteerimine läbi ainult neis farmides, kus haigust ei esine.

IV. SIGADE HINDAMISE KORD.

11. Sugukultide ja emiste hindamist teostatakse nende arenemise, kehaehituse, jõudluse ja järglaste eluskaalu järgi.

A. Arenemise ja kehaehituse hindamine.

12. Kultide ja emiste arenemist hinnatakse eluskaalu, kehapikkuse ja rinnaümbermõõdu (vt. lisad 1 ja 2) järgi. Arenemise klass määratakse tabeli (vt. tabel 3) alusel.

Kolmeaastaste ja vanemate loomade juures arenemise näitajate ümberhindamist alandamise sihis enam ei teostata.

Suurt valget tõugu sigade hindamist teostatakse olenevalt majandile määratud aretussuunast rasvasigade (varavalmivate) või liha-rasva (möödukalt varavalmiva) tüüpi sigade hindamiseks määratud skaalade alusel.

Sigade boniteerimine samas majandis kahe erineva skaala alusel on lubatud sovhoosides ainult Sovhooside Ministeeriumi ja

kolhoosides — rajooni (maakonna) põllumajanduse osakonna nõusolekul.

13. Kultide ja emiste arenemise hindamisel võetakse aluseks nende korralikus toitumuses olekul saadud mõõtmise ja kaalutamise andmed. Keha pikkuseks arvestatakse kuklaluu ja sabajuurika vahe kaugust sentimeetrites, rinna ümbermõõt mõõdetakse esimeste jalgade tagant mõõtlindiga. Turja kõrgus ja rinna sügavus mõõdetakse aga mõõtkepiga.

Keha pikkuse ja rinna ümbermõõdu võtmisel peab loom seisma sirgelt, nii et pea alumine joon oleks kaela ja rinna joonega ühel tasemel.

14. Kultide ja emiste kehaehituse hindamist teostatakse 100-punktilise hindamissüsteemi alusel järgmiselt:

	Kuldid, kes on hinnatud mitte alla	Emised, kes on hinnatud mitte alla
Eliitklassi arvatakse	90 punkti	90 punkti
I klassi arvatakse	85 „	80 „
II „ „	80 „	70 „
III „ „	70 „	60 „

Samaaegselt hindamisega tehakse ka looma välimiku kirjeldus ja märgitakse ära vastava võtme (lisa nr-id 4 ja 5) abil esinevad kehaehituse puudused ja silmapaistvamad omadused.

Mõõdud — keha pikkus, rinna ümbermõõt, turja kõrgus — võetakse arvesse ka looma üksikute kehaosade hindamisel.

B. Jõudluse hindamine.

Sugukuldid.

15. Kultide jõudlust hinnatakse:

a) nende määramisel paaritamiseks — vanemate jõudluse alusel (vt. lisa 6).

Juhul, kui noorkuldi isa kohta jõudlusnäitajad puuduvad, määratakse jõudlus ema näitajate alusel;

b) pärast kuldiga paaritatud emiste poegimist — järglaste eluskaalu ja vanemate jõudluse alusel (vt. lisa nr-id 6 ja 7).

Kuldi klassi määramisel järglaste alusel võetakse arvesse vähemalt 5 emise paremate põrsaste keskmise eluskaalu näitajad 2 või 4 kuu vanuses. Arvestamise aluseks võetakse igalt emiselt 4 põrsast, kes on üles kasvatatud ratsionaalsetes söötmis- ja pidamistingimustes. Jõudlusklassi määra-

misel tuleb esmajärjekorras määrata vanemate klass (tabel 6) selle järel klass järglaste eluskaalu alusel (tabel 7). Jõudlusüldklass määratakse tabel 6-nda alusel. Samasugustes söötmistingimustes kontrollitavate sugusigade kasvatamise ja noorsigade nuumamise võimaluse korral asendatakse järglaste arengu hindamist 4 kuu vanuselt — varavalmivuse hindamisega, mida arvestatakse päevade arvu järgi, mis kulus nuumatavatel kesikul 100 või 150 kg eluskaalu saavutamiseks (vt. lisa 8). Kontroll-üleskasvatamist tuleb teostada vähemalt 20 kesikuga, kes on saanud 5-lt emiselt, arvestusega, et igast pesakonnast oleks võetud selleks 2 emispõrsast ja 2 kultpõrsast;

c) pärast tütarde poegimist hinnatakse kuldi jõudlust tema 5 parema tütre jõudluse alusel (lisa 9).

Kultide hindamisel tütarde jõudluse alusel võetakse arvesse ka tütarde emade jõudlus, samuti söötmis- ja pidamistingimusi ja tütarde paaritamiseks kasutatud kultide omadusi.

Kui zootehniliselt õigete söötmis- ja pidamistingimuste juures tütarde jõudluse klass ületab emade jõudluse klassi, tõstetakse kuldi jõudluse hinnet ühe klassi võrra, tütarde jõudluse klassi languse puhul võrreldes emadega aga vähendatakse kuldi jõudluse hinnet 1 klassi võrra. Vastavate söötmis- ja pidamistingimuste puudumisel kuldi klassi muutmist ei teostata.

Emised.

16. Noori emiseid, kes ei ole veel poeginud, hinnatakse vanemate jõudluse alusel. Isa jõudlusandmete puudumisel määratakse jõudlus ema näitajate alusel (vt. tabel 6).

Pärast poegimist toimub jõudluse hindamine esimese pesakonna järgi, teine hindamine kahest esimesest pesakonnast parema, ja lõplik jõudluse hindamine — kolmest esimesest pesakonnast kahe parema pesakonna järgi. Hiljem määratakse igal aastal emiste jõudlusklass:

3 parema pesakonna alusel 4-st ja 5-st pesakonnast

4 „ „ „ 6-st

5 „ „ „ 7-st ja enamast pesakonnast.

Näitajate tõusmisele vastavalt tuleb tõsta ka emise jõudluse hinde klassi. Jõudlusnäitajate langemisel pärast lõplikku hindamist esimesel järgneval aastal emise jõudlusklassi veel ei alandata. Emise jõudluse kontrollimiseks võetakse tarvitusele abinõud, nagu korraliku pidamise, söötmise, hooldamise tingimuste loomine jne.

Kui emise näitajad järgneval boniteerimisel, hoolimata kasutusele võetud abinõudest ei tõuse, alandatakse emise jõudlusklassi.

Arvestamisel loetakse paremateks niisuguseid pesakondi, kus on saadud kõige suurem arv elusalt sündinud pörsasid ja kus pörsaste eluskaal on olnud 1 kuu vanuselt kõige kõrgem.

17. Emise sigivust hinnatakse elusalt sündinud pörsaste arvu järgi, kusjuures arvestatakse pörsaste suuruse ja ühtlikkusega. Juhul, kui emise õige söötmise juures pesakonnas ühe pörsa keskmine sünnikaal on alla 1 kg, tema jõudluse hinnangut vähendatakse ühe klassi võrra. Kui aga pesakonnas on rohkem kui 12 pörsast, siis hinde vähendamist ei teostata.

18. Emise piimarohkust hinnatakse tema 1 kuu vanuste pörsaste eluskaalu alusel.

19. Emise jõudlusklass määratakse sigivuse ja piimarohkuse hindamise alusel (vt. lisa 10). Juhul, kui sigivuse ja piimarohkuse hinded ei ühti, määratakse emise jõudlusklass tabel 6-nda järgi.

20. Sovhoosides ja kolhoosides, kus teostatakse noorsigade kontrollüleskasvatamist ja nuumamist, arvestatakse emise jõudlusklassi määramisel järglaste varavalmivuse klassiga (vt. lisa 8).

21. Iga suguseana kasutatava emise kõrgemad sigivuse ja piimarohkuse näitajad märgitakse boniteerimisel. Zootehnikule-boniteerijale on antud õigus tõsta emise jõudlushinnet ühe klassi võrra, kui emis 2—3—4 aasta jooksul annab aastas keskmiselt mitte vähem kui 20 pörsast.

V. KULTIDE JA EMISTE ÜLDKLASSI MÄÄRAMINE.

22. Boniteerimisel jagatakse emised ja kuldid 4 klassi: — eliitklass, I klass, II klass ja III klass.

23. Kultide ja emiste üldklass määratakse tabeli järgi (lisa 3). Kuid sellejuures tuleb arvestada, et eliit-, I ja II klassi võib määrata ainult tugeva konstitutsiooniga kulte ja emiseid, kellel on vähemalt 12 normaalselt arenenud nisa. (Mangalitsa tõul mitte alla 10 nisa).

Eliit- ja I klassi ei tohi arvata loomi, kellel on normaalse tootumuse juures ilmselt nõrgus selg või nõõritud rind. Kultide ja emiste üldklassi tõstetakse ühe klassi võrra juhul, kui kuldil või emisel on vähemalt kaks poega või emisel vähemalt 3 tütar, kes on teisel hindamisel arvatud I või kõrgemasse klassi.

Peale boniteerimisega kindlaksmääratud üldklassi on vajalik arvestada zootehnilises töös aretus- ja paaridevalikul ka kultide ja

emiste individuaalomadusi, mida ei ole klasside määramisel arvestatud, nagu: söögiisu, karjamaa kasutamise võimet, emise iseloomuomadusi põrsaste hoidmisel jne.

Remontnoorkultide ja -emiste hindamine.

24. Üheaegselt kultide ja emiste boniteerimisega vaatab boniteerija üle 2—10 kuu vanused nooremised ja noorkuldid, kes on välja valitud antud majandi sugusigade koosseisu täiendamiseks ja uuendamiseks. Noorsigade ülevaatuse aruandesse märgitakse andmed noorsigade tõulisuse, vanuse ja põlvnemise, vanemate arenemise ja jõudluse kohta. Boniteerimise ajal teostatakse noorsigade kaalumine ja mõõtmine, kontrollitakse eraldi iga looma kõrvanumbrid ja arvestatakse kehaehituse eriomadusi.

25. Vanust, eluskaalu ja mõõtmisandmeid aluseks võttes määrab boniteerija iga noorkuldi ja nooremise vastavasse klassi noorsigade arenemise hindamiskaala alusel (vt. lisa 11).

Remontnoorsigu mõõdetakse nende 6 kuu vanuseks saamisest alates. Juhul, kui eluskaalu ja kehapiikkuse mõödud ei ühti, määratakse klass tabeli alusel (vt. lisa 6).

VI. SIGADE ARETUS- JA PAARIDEVALIK.

26. Aretusvaliku ülesanne on: boniteerimise alusel arenemiselt, kehaehituselt, tüübilt, konstitutsioonilt, terviselt, jõudluselt ja söödakasutuselt paremate sigade väljavalimine suguloomadeks ning sel teel kindlustada edaspidi kogu seakarja väärtuse tõstmist.

Sel eesmärgil praagitakse karjast välja ka nõrga tervisega, puuduliku arenemisega, mitterahuldava jõudlusega ja suurte välimiku vigadega sead.

27. Erilise hoole ja järjekindlusega tuleb valida kulte ja emiseid aretusrühma moodustamiseks, kus nad omavad eriliselt suurt tähtsust seakasvatuse arenemis- ja jõudlusvõime tõstmisel.

Peale kõrgete jõudlusomaduste, hea arenemise ja tugeva kehaehituse ning hea söödakasutuse võime nõutakse sugukuldilt, et tal oleksid hästi arenenud suguorganid, ta ise oleks isasloomana energiline ja et ta sperma oleks kõrge väärtusega.

Emiselt nõutakse, et tal oleks hästi välja arenenud ja õigete nisade asetusega udar, ja et ta oleks heade emaslooma omadustega (hea põrsaste hoidja jne.).

28. Õige paaridevaliku ülesandeks on: emiste ja kultide läbi-mõeldud paaritamisega ning vastavate söötmis- ja kasvatamis-tingimuste loomisega saavutada paremate jõudlusomadustega järglasi. Selleks tuleb:

- a) noori kontrollitavaid esmakordselt paaritavaid emiseid paaritada täiskasvanud, jõudlusvõimelt kontrollitud kultidega. Esmakordselt paaritusel kasutatavate noorte kontrollimisele kuuluvate kultidega paaritada juba kontrollitud emiseid. Kontrollitavate kultide ja emiste paaridevalikut tuleb teostada individuaalselt;
- b) täiskasvanud, juba varem kontrollitud kultide ja emiste paaridevalikul praktiseerida maksimaalselt niisuguste sigade omavahelist paaritamist, kelledelt on juba saadud kõige kõrgemate jõudlusomadustega ja parima tervise, arenemise, varavalmivuse ja söödakasutusega järglasi.

Parimaid emiseid kinnistatakse paaritamiseks ainult parimatele kultidele.

29. Sugusigade aretusvalikul ja väljapraakimisel osutatakse suurt tähelepanu antud majandi seakasvatuse riikliku plaani arvulisele täitmisele ja tõuaretuse plaanis ette nähtud karja tõulise väärtuse tõstmise ülesannete lahendamisele.

VII. TÖÖ ORGANISEERIMISEST PARANDATUD SIGADEGA.

30. Sovhoosides ja kolhoosides, kus aretatakse kõrgete jõudlusomadustega ja tüübilt ning arenemiselt väärtuslikke, antud looduslikele ja majanduslikele tingimustele hästi kohanenud parandatud sigade rühmi, on otstarbekohane hakata neid sigu aretama, kasutades sisearetust. Niisuguste sigade aretamine peab toimuma zootehnilise personali erilise valve all.

31. Parandatud loomade sisearetamisel valitakse remondiks parematelt emistelt paremate kultidega paaritamisest saadud niisugused noorkuldid ja -emised, kes kõige paremini vastavad antud sigade rühma kohta esitatavatele nõuetele.

Sugulusaretuse vältimiseks peetakse majandi jaoks remont-kultide valikul silmas, et nad ei oleks mitte omavahel ega ka majandi emistega suguluses.

32. Paaridevalikul arvestatakse paaritavate emiste ja kultide tüüpi, nende juures esinevate majanduslikult hinnatavate omadustega ning sellega, kuidas neid edasi pärandada ja täiustada järglastes.

33. Tõuaretustöö läbiviimisel kõrgete jõudlusnäitajatega seakarja aretamisel on vajalik kindlustada parandatud sugusigadele ja remont-noorsigadele niisugused head söötmis- ja pidamistingimused, mis täiesti vastaksid ja rahuldaksid uue sigade tõurühma nõudeid.

34. Pikemat aega sisearetuse teel aretatud kõrgete jõudlusnäitajatega parandatud sugusigadest põlvnevad noorsead kuuluvad realiseerimisele Elusloomade Ostu-Müügi Kontori kaudu nende samade tingimuste ja hindadega, nagu realiseeritakse kõiki teisi tõunoorsigu.

VIII. BONITEERIMISE ALUSEL VÄLJATÖÖTATAVAD ABINÕUD.

35. Pärast boniteerimise läbiviimist analüüsitakse seakarja kohta saadud andmed ja täpsustatakse loomade jagamine tootmisrühmadesse.

36. Tõufarmide, tõusovhooside ja teiste sovhooside aretusrühma valitakse parima konstitutsiooni, välimiku, arenemise, jõudluse ja põlvnemise andmetega emised ja kuldid.

Juhtiva grupi sugukultidele ja emistele, samuti aretusrühma emistele ja nende järglastele luuakse paremad söötmis-, pidamis- ja hooldamistingimused.

37. Madala jõudlusvõimega sead praagitakse seakarjast välja ja pannakse nuumale; samaegselt eemaldatakse need sugusead, kes ei vasta antud majandis üles seatud tüübile ja jõudluse tasemele.

38. Analüüsitakse eelmiste aastate paaridevalikut, kusjuures võetakse arvesse tegelikke söötmis- ja pidamistingimusi, selgitatakse välja saadud järglaste omaduste järgi paremad paaride kombinatsioonid.

39. Koostatakse paaritusplaan. Paaritusplaani koostamisel võetakse aluseks kultide ja emiste individuaalne paaridevalik selliselt, et oleks kindlustatud saadavate järglaste juures konstitutsiooni, kehaehituse paranemine, kohalikele tingimustele sobivuse tugevnemine, sigivuse- ja piimarohkuse suurenemine, arenemise ning nuumaomaduste (nagu varavalmivuse, söödatusuvuse, liha- ja peki omaduste) parandamine.

40. Koostatakse karja tõusigadega komplekteerimise plaan ja määratakse kindlaks tähtajad madala väärtusega emiste ja kultide väljavahetamiseks kõrgeväärtuslikkude loomadega.

41. Töötatakse välja abinõud söödabaasi kindlustamiseks ja söötmise, pidamise ning hooldamise parandamiseks.

42. Sovhooside zootehnikud ja kolhooside boniteerijad esitavad Riiklikule Tõuaretuse Inspeksioonile kindlaksmääratud vormide kohaselt sugukultide ja -emiste kaardid nende boniteeritud kultide ja emiste kohta, kes vastavad Riikliku Tõuraamatu nõuetele ja maakonna TK (rajooni) põllumajanduse osakonnale nende kultide ja emiste kohta, kes vastavad maakondliku (rajooni) tõuraamatu nõuetele.

IX. BONITEERIMISE ARUANDLUS.

43. Pärast boniteerimise lõpetamist koostavad igas majapidamises isikud, kes teostasid boniteerimist, aruande, mis koosneb:

- a) sovhooside tõufarmide ja Riiklikule Tõulavale alluvate kolhoosi tõufarmide kohta sigade boniteerimise koondaruandest;
- b) karjas teostatava tõuaretustöö analüüisist;
- c) seletuskirjast seakarja söötmis-, pidamis- ja hooldamistingimuste kohta käesoleval aastal;
- d) tõuaretustöö ja söödabaasi, söötmise, hooldamise ning pidamistingimuste parendamiseks rakendatavate abinõude plaanist eelseisva aasta kohta.

Boniteerimise aruanne ja tõuaretustöö parandamiseks rakendatavate abinõude plaan arutatakse läbi kolhoosis seafarmi töötajate, sovhoosis aga sovhoosi töötajate tootmisnõupidamisel.

44. Aruanne koostatakse kolmes eksemplaris, millistest üks eksemplar esitatakse Riikliku Tõulava poolt NSVL Põllumajanduse Ministeeriumile, teine oblasti (krai) põllumajanduse valitsusele või ministeeriumile, kolmas jääb Riiklikku Tõulavasse või tõufarmi.

Sovhoosides aga saadetakse üks eksemplar NSVL Sovhooside Ministeeriumile, teine trustile ja kolmas jääb sovhoosi.

Märkus: Eesti NSV-s koostatakse sigade boniteerimise aruanne tõufarmide kohta 3-eksemplaris — kusjuures 1. eks. esitatakse Riiklikule Tõulavale, 2. eks. vastava maakonna TK põllumajanduse osakonnale ja 3. eks. jääb farmi.

Tootmisfarmides koostatakse aruanne 2. eksemplaris, kusjuures 1. eks. esitatakse maakonna TK põllumajandusosakonnale ja 2. eks. jääb farmi.

Liha ja rasva tootmise suunas aretatavate suurt valget tõugu sugusigade
arenemise hindamise ajutine skaala.

Kuldid.

Vanus kuudes	Eluskaal, kg				Keha pikkus, cm				Rinna ümbermõõt, cm				Turja kõrgus, cm		Rinna sügavus, cm	
	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	eliit	II kl.
	vähemalt				vähemalt				vähemalt				vähemalt		vähemalt	
13	188	170	145	125	155	145	135	125	140	129	120	110	79	74	45	43
14	200	180	155	135	157	147	137	127	144	131	122	112	80	75	46	44
15	210	190	162	140	159	149	139	129	146	133	124	114	81	76	47	45
16	220	199	170	144	161	151	141	131	147	135	126	116	82	77	48	46
17	228	208	178	150	163	153	143	133	148	137	128	118	83	78	49	46
18	235	215	185	155	164	154	144	134	149	138	129	119	84	79	50	47
19	240	220	192	158	165	155	145	135	150	140	130	120	85	80	51	47
20	245	225	198	161	165	155	145	135	150	140	130	120	85	80	51	48
21	250	230	202	164	166	156	146	136	151	141	131	121	86	81	52	48
22	254	234	205	166	166	156	146	136	151	141	131	121	86	81	52	49
23	257	238	208	168	167	157	147	137	152	142	132	122	87	82	53	49
24—26	260	240	210	170	167	157	147	137	152	142	132	122	87	82	53	49
27—29	263	243	213	173	168	158	148	138	153	143	133	123	88	83	54	50
30—32	266	246	216	176	169	159	149	139	154	144	134	124	89	84	54	50
33 ja vanemad	270	250	220	180	170	160	150	140	155	145	135	125	90	85	55	50

Liha ja rasva tootmise suunas aretatavate suurt valget tõugu sugusigade
arenemise hindamise ajutine skaala.

Emised.

Vanus kuudes	Eluskaal, kg				Keha pikkus, cm				Rinna ümbermõõt, cm				Turja kõrgus, cm		Rinna sügavus, cm	
	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	eliit	I kl.
	vähemalt				vähemalt				vähemalt				vähemalt		vähemalt	
13	178	163	143	122	147	137	127	117	131	121	112	102	76	70	43	41
14	190	175	153	132	149	139	129	119	133	123	114	104	77	71	44	42
15	190	175	155	134	151	141	131	121	135	125	116	106	78	72	45	42
16	190	175	155	134	152	142	132	122	137	127	117	107	79	73	46	42
17	195	180	158	136	153	143	133	123	138	128	118	108	80	74	46	43
18	200	185	161	138	154	144	134	124	139	129	119	109	81	75	47	43
19	203	188	165	141	154	145	135	125	140	130	120	110	82	76	47	43
20	207	192	170	143	155	145	135	125	140	130	120	110	82	76	48	44
21	213	198	175	145	156	146	136	126	141	131	121	111	83	77	48	44
22	219	204	180	148	156	146	136	126	141	131	121	111	83	77	49	44
23	225	210	185	150	157	147	137	127	142	132	122	112	84	78	49	45
24—26	225	210	185	150	157	147	137	127	142	132	122	112	84	78	49	45
27—29	228	213	188	153	158	148	138	128	143	133	123	113	85	79	50	45
30—32	232	217	192	157	159	149	139	129	144	134	124	114	85	79	50	45
33 ja vanemad	235	220	195	160	160	150	140	130	145	135	125	115	85	80	50	45

Rasva tootmise suunas aretatavate suurt valget tõugu sugusigade arenemise
hindamise ajutine skaala.

Kuldid.

Vanus kuudes	Eluskaal, kg				Keha pikkus, cm				Rinna ümbermõõt, cm				Turja kõrgus, cm		Rinna sügavus, cm	
	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	eliit	I kl.
	vähemalt				vähemalt				vähemalt				vähemalt		vähemalt	
13	188	170	145	125	155	144	134	123	140	129	120	110	78	74	45	43
14	200	180	155	135	157	146	136	124	144	132	122	113	79	75	46	44
15	210	190	165	140	159	148	137	125	146	135	124	115	79	76	47	45
16	220	200	175	144	161	150	138	126	148	137	126	117	80	77	48	46
17	228	208	183	150	163	151	139	127	151	139	128	119	80	78	49	47
18	236	216	191	155	164	152	140	128	153	140	130	120	81	79	50	48
19	242	222	197	160	165	153	141	129	154	141	131	121	81	79	51	48
20	248	228	203	165	165	153	141	129	155	142	133	121	82	80	52	49
21	254	234	209	170	166	154	142	130	156	143	135	123	82	80	52	49
22	260	240	215	175	166	154	142	130	157	144	135	123	83	81	53	50
23	265	245	220	180	167	155	143	131	158	145	136	125	83	81	53	50
24—26	270	250	225	185	167	155	143	131	159	146	136	126	84	82	54	51
27—29	275	260	235	195	168	156	144	132	160	147	137	127	84	82	54	51
30—32	285	270	245	205	169	157	145	133	162	150	138	128	85	83	55	52
33 ja vanemad	300	285	260	220	170	158	146	134	165	153	140	130	85	83	55	52

Rasva tootmise suunas aretatavate suurt valget tõugu sugusigade arenemise
hindamise ajutine skaala.

Emised.

Vanus kuudes	Eluskaal, kg				Keha pikkus, cm				Rinna ümbermõõt, cm				Turja kõrgus, cm		Rinna sügavus, cm	
	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	eliit	I kl.
	vähemalt				vähemalt				vähemalt				vähemalt		vähemalt	
13	178	165	145	122	146	135	126	115	131	121	112	102	75	70	42	41
14	188	175	155	132	148	136	129	116	134	123	114	104	75	71	43	42
15	193	180	157	135	149	137	129	117	136	125	116	106	76	71	43	42
16	193	180	157	135	150	138	129	117	138	127	118	107	76	72	44	43
17	198	185	160	139	151	139	130	118	140	129	119	109	77	72	44	43
18	203	190	165	141	152	140	130	118	141	130	120	110	77	73	45	44
19	208	195	170	143	153	141	131	119	142	132	121	111	78	73	46	44
20	213	200	175	145	154	142	131	119	143	133	122	112	78	74	47	45
21	218	205	180	147	155	143	132	120	144	134	123	113	78	74	47	45
22	223	210	183	149	156	144	132	120	145	135	124	113	79	75	48	46
23	226	215	190	151	156	145	133	121	146	136	125	113	79	75	48	46
24—26	228	215	190	153	157	145	133	121	148	137	126	114	79	76	49	47
27—29	233	220	195	155	158	146	134	122	150	138	127	115	80	76	49	47
30—32	238	225	200	160	159	147	135	123	152	140	128	116	80	77	50	48
33 ja vanemad	243	230	205	165	160	148	136	124	155	142	130	117	80	77	50	48

Mirgorodi tõugu sugusigade arenemise hindamise ajutine skaala.

Kuldid.

Vanus kuudes	Eluskaal, kg				Keha pikkus, cm				Rinna ümbermõõt, cm				Turja kõrgus, cm		Rinna sügavus, cm	
	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	eliit	I kl.
	vähemalt				vähemalt				vähemalt				vähemalt		vähemalt	
13	175	158	140	115	142	135	128	115	135	128	120	108	72	67	43	39
14	182	164	145	120	144	137	129	117	137	130	122	110	73	68	44	40
15	188	170	150	125	146	139	130	119	139	132	123	112	74	69	45	41
16	194	176	155	130	148	140	131	121	142	134	124	114	75	70	46	42
17	200	182	160	134	150	141	132	122	144	135	125	116	76	71	46	43
18	205	188	165	138	152	142	133	123	146	136	126	117	77	72	46	43
19	210	193	170	142	154	143	134	124	148	137	127	118	78	73	47	44
20	215	198	174	146	155	144	135	125	149	138	129	119	79	74	48	44
21	220	203	178	150	156	145	136	126	150	139	130	120	80	75	48	45
22	225	208	182	154	156	146	137	127	151	140	132	121	81	76	49	46
23	230	213	186	158	157	147	137	127	152	142	132	122	81	77	49	47
24—26	235	218	190	162	157	147	138	128	153	142	133	123	82	77	50	47
27—29	240	222	194	165	158	148	138	128	153	143	133	123	83	78	52	48
30—32	245	225	197	168	159	149	139	129	154	144	134	124	84	79	53	49
33 ja vanemad	250	230	200	170	160	150	140	130	155	145	135	125	85	80	54	50

Mirgorodi tõugu sugusigade arenemise hindamise ajutine skaala.

Emised.

Vanus kuudes	Eluskaal, kg				Keha pikkus, cm				Rinna ümbermõõt, cm				Turja kõrgus, cm		Rinna sügavus, cm	
	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	eliit	I kl.
	vähemalt				vähemalt				vähemalt				vähemalt		vähemalt	
13	159	148	129	108	137	130	121	111	130	123	113	103	69	64	43	38
14	163	151	133	111	139	131	122	112	133	124	114	104	70	65	44	39
15	168	154	136	114	141	132	123	113	135	125	115	105	70	66	45	39
16	172	157	139	117	141	133	123	113	135	126	116	106	71	67	46	40
17	176	160	142	120	142	134	124	114	136	127	117	107	71	67	46	40
18	180	164	145	123	142	135	124	114	137	129	117	108	72	68	47	41
19	184	168	148	126	143	135	125	115	138	129	118	109	72	68	47	42
20	187	171	151	129	143	135	125	115	138	129	118	109	73	69	48	43
21	190	174	154	132	144	136	125	115	139	130	119	109	73	69	48	43
22	193	177	157	134	144	136	126	116	139	130	120	110	74	70	49	44
23	197	180	160	136	145	136	126	116	140	131	121	111	74	70	49	44
24—26	200	183	165	138	145	137	127	117	140	132	122	112	75	70	49	45
27—29	207	189	170	140	146	138	128	118	141	133	123	133	76	71	50	46
30—32	215	195	175	145	148	139	129	119	143	134	124	114	77	72	50	47
33 ja vanemad	220	200	180	150	150	140	130	120	145	135	125	115	78	73	50	48

Siberi põhja tõugu sugusigade arenemise hindamise ajutine skaala.

Kuldid.

Vanus kuudes	Eluskaal, kg				Keha pikkus, cm				Rinna ümbermõõt, cm				Turja kõrgus, cm		Rinna sügavus, cm	
	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	eliit	I kl.
	vähemalt				vähemalt				vähemalt				vähemalt		vähemalt	
13	180	165	150	125	150	144	134	125	140	135	125	116	79	74	45	43
14	190	173	158	132	152	145	136	127	142	136	127	118	80	75	46	44
15	200	181	166	138	154	147	138	129	144	138	129	120	81	76	47	45
16	208	190	172	144	156	149	140	131	147	140	131	122	82	77	48	46
17	215	200	178	150	158	150	142	133	149	142	133	124	83	78	49	46
18	223	208	185	155	159	151	144	134	150	143	135	125	84	79	50	47
19	230	215	192	158	160	152	145	135	152	144	137	126	85	80	51	47
20	235	220	198	161	160	153	146	135	152	145	138	127	85	80	51	48
21	240	225	202	164	161	154	147	136	153	146	139	128	86	81	52	48
22	245	230	205	166	161	154	148	136	153	147	140	129	86	82	52	49
23	250	235	208	168	162	155	149	137	154	148	141	130	87	83	53	49
24—26	255	240	212	172	163	156	150	138	155	150	143	132	88	84	53	50
27—29	260	242	214	174	163	156	150	138	155	150	143	132	88	84	54	50
30—32	265	245	216	176	164	157	151	139	156	151	144	133	89	85	54	50
33 ja vanemad	268	245	218	178	164	157	151	139	157	151	144	133	89	85	54	50

Siberi põhja tõugu sugusigade arenemise hindamise ajutine skaala.

E m i s e d.

Vanus kuudes	Eluskaal, kg				Keha pikkus, cm				Rinna ümbermõõt, cm				Rinna kõrgus, cm		Turja sügavus, cm	
	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	eliit	I kl.
	vähemalt				vähemalt				vähemalt				vähemalt		vähemalt	
13	170	155	145	120	142	135	127	117	133	126	117	108	73	70	45	42
14	177	162	152	128	143	136	128	119	134	127	119	110	73	70	46	43
15	182	163	155	132	144	137	130	121	135	128	121	112	74	71	46	43
16	184	165	156	134	145	138	132	122	136	130	123	114	74	71	47	44
17	185	168	158	138	146	139	133	123	137	131	124	115	75	72	47	44
18	190	173	161	140	147	140	134	124	138	132	125	116	76	73	48	45
19	193	178	165	142	148	141	135	125	140	134	127	117	77	74	48	45
20	196	184	170	144	149	142	135	125	141	135	127	118	78	75	49	46
21	200	190	175	145	150	143	136	126	143	136	129	119	79	76	49	46
22	205	195	180	148	151	143	136	126	144	137	129	119	80	77	50	47
23	210	198	183	150	152	144	137	127	145	138	131	120	81	78	50	47
24—26	215	200	185	152	153	145	138	128	147	140	132	122	82	79	50	47
27—29	217	202	187	153	153	145	138	128	148	140	133	122	82	79	50	48
30—32	220	205	190	155	154	146	139	129	149	141	134	123	82	79	51	48
33 ja vanemad	223	205	192	158	154	146	139	129	149	141	134	123	82	79	51	48

Ukraina valget stepi tõugu sugusigade arenemise hindamise ajutine skaala.

Kuldid.

Vanus kuudes	Eluskaal, kg				Keha pikkus, cm				Rinna ümbermõõt, cm				Turja kõrgus, cm		Rinna sügavus, cm	
	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	eliit	I kl.
	vähemalt				vähemalt				vähemalt				vähemalt		vähemalt	
13	188	170	145	125	155	145	135	125	140	129	120	110	79	74	45	43
14	200	180	155	135	157	147	137	127	144	131	122	112	80	75	46	44
15	210	190	162	140	159	149	139	129	146	133	124	114	81	76	47	45
16	220	199	170	144	161	151	141	131	147	135	126	116	82	77	48	46
17	228	208	178	150	163	153	143	133	148	137	128	118	83	78	49	46
18	235	215	185	155	164	154	144	134	149	138	129	119	84	79	50	47
19	240	220	192	158	165	155	145	135	150	140	130	120	85	80	51	47
20	245	225	198	161	165	155	145	135	150	140	130	120	85	80	51	48
21	250	230	202	164	166	156	146	136	151	141	131	121	86	81	52	48
22	254	234	205	166	166	156	146	136	151	141	131	121	86	81	52	49
23	257	238	208	168	167	157	147	137	152	142	132	122	87	82	53	49
24—26	260	240	210	170	167	157	147	137	152	142	132	122	87	82	53	49
27—29	263	243	213	173	168	158	148	138	153	143	133	123	88	83	54	50
30—32	266	246	216	176	169	159	149	139	154	144	134	124	89	84	54	50
33 ja vanemad	270	250	220	180	170	160	150	140	155	145	135	125	90	85	55	50

Ukraina valget stepi tõugu sugusigade arenemise hindamise ajutine skaala.

E m i s e d.

Vanus kuudes	Eluskaal, kg				Keha pikkus, cm				Rinna ümbermõõt, cm				Turja kõrgus, cm		Rinna sügavus, cm	
	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	eliit	I kl.
	vähemalt				vähemalt				vähemalt				vähemalt		vähemalt	
13	178	163	143	122	147	137	127	117	131	121	112	102	76	70	43	41
14	190	175	153	132	149	139	129	119	133	123	114	104	77	71	44	42
15	190	175	155	134	151	141	131	121	135	125	116	106	78	72	45	42
16	190	175	155	134	152	142	132	122	137	127	117	107	79	73	46	42
17	195	180	158	136	153	143	133	123	138	128	118	108	80	74	46	43
18	200	185	161	138	154	144	134	124	139	129	119	109	81	75	47	43
19	203	188	165	141	154	145	135	125	140	130	120	110	82	76	48	43
20	207	192	170	143	155	145	135	125	140	130	120	110	82	76	48	44
21	213	198	175	145	156	146	136	126	141	131	121	111	83	77	48	44
22	219	204	180	148	156	146	136	126	141	131	121	111	83	77	49	44
23	225	210	185	150	157	147	137	127	142	132	122	112	84	78	49	45
24—26	225	210	185	150	157	147	137	127	142	132	122	112	84	78	49	45
27—29	228	213	188	153	158	148	138	128	143	133	123	113	85	79	50	45
30—32	232	217	192	157	159	149	139	129	144	134	124	114	85	79	50	45
33 ja vanemad	235	220	195	160	160	150	140	130	145	135	125	115	85	80	50	45

Breitovi tõugu sigade arenemise hindamise ajutine skaala.

Lisa 1

Kuldid.

Vanus kuudes	Eluskaal, kg				Keha pikkus, cm				Rinna ümbermõõt, cm				Turja kõrgus, cm		Rinna sügavus, cm	
	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	eliit	I kl.
	vähemalt				vähemalt				vähemalt				vähemalt		vähemalt	
13	182	165	145	123	147	142	132	122	138	133	123	111	75	72	45	43
14	192	175	153	130	149	144	134	124	141	136	125	114	76	73	46	44
15	202	185	160	136	151	146	136	126	143	138	127	116	77	74	47	45
16	210	195	167	142	153	148	138	128	145	140	129	118	78	75	48	45
17	218	203	174	149	155	150	140	130	147	142	131	120	79	76	49	46
18	225	210	181	155	156	151	141	131	148	143	132	121	79	76	49	46
19	228	212	183	157	157	152	142	132	149	144	133	122	80	77	50	46
20	230	214	185	159	158	153	143	133	150	145	134	123	80	77	50	47
21	235	219	188	162	159	154	144	134	151	146	135	124	81	78	51	47
22	240	225	193	165	160	155	145	135	153	148	137	125	81	78	51	47
23	245	230	199	169	161	156	146	136	154	149	138	126	82	79	52	48
24—26	250	235	203	171	162	157	147	137	155	151	139	128	82	79	52	48
27—29	255	240	208	173	162	158	148	138	157	152	140	130	83	80	53	49
30—32	260	245	212	175	164	159	149	139	159	153	141	131	84	81	54	49
33 ja vanemad	270	250	220	180	165	160	150	140	160	154	143	133	85	82	55	50

Breitovi tõugu sigade arenemise hindamise ajutine skaala.

Emised.

Vanus kuudes	Eluskaal, kg				Keha pikkus, cm				Rinna ümbermõõt, cm				Turja kõrgus, cm		Rinna sügavus, cm	
	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	eliit	I kl.
	vähemalt				vähemalt				vähemalt				vähemalt		vähemalt	
13	172	155	140	118	140	132	122	114	130	122	112	104	73	69	43	39
14	182	165	150	125	142	134	124	116	132	124	114	106	74	70	44	40
15	182	165	150	130	143	135	125	117	133	125	115	107	74	70	44	40
16	182	165	150	130	144	136	126	118	134	126	116	108	74	70	44	40
17	184	167	152	130	145	137	127	119	135	127	117	109	75	71	45	41
18	186	171	155	133	146	138	128	120	137	129	119	110	75	71	45	41
19	192	177	160	138	147	139	129	121	139	130	120	111	76	72	46	42
20	202	187	165	146	148	140	130	122	140	131	121	113	76	72	46	42
21	204	193	170	151	149	141	131	123	142	133	123	115	77	73	47	43
22	209	200	175	154	150	142	132	124	143	134	124	116	77	73	47	43
23	214	205	180	156	151	143	133	125	144	135	125	117	78	74	48	44
24—26	216	208	182	157	152	144	134	126	145	136	126	118	78	74	48	44
27—29	220	210	186	158	153	145	135	127	147	137	127	119	79	75	49	45
30—32	225	215	188	159	154	146	136	128	148	138	128	120	79	76	49	45
33 ja vanemad	235	220	190	160	155	147	137	130	150	140	130	122	80	77	50	47

Liiveni tõugu sugusigade arenemise hindamise ajutine skaala.

Kuldid.

Vanus kuudes	Eluskaal, kg				Keha pikkus, cm				Rinna ümbermõõt, cm				Turja kõrgus, cm		Rinna sügavus, cm	
	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	eliit	I kl.
	vähemalt				vähemalt				vähemalt				vähemalt		vähemalt	
13	185	163	143	116	148	138	128	199	133	123	113	104	78	74	45	43
14	195	172	152	124	150	140	130	122	135	125	115	107	79	75	46	44
15	205	180	162	132	152	142	132	125	137	127	117	110	80	76	47	45
16	215	190	172	139	154	144	134	128	140	130	120	114	81	77	48	45
17	222	200	180	147	156	146	136	131	142	132	122	117	82	78	49	46
18	229	208	188	154	158	148	138	134	144	134	124	120	83	78	49	46
19	235	215	195	160	160	150	140	136	146	136	126	122	84	79	50	47
20	240	220	200	165	162	152	142	137	148	138	128	123	84	79	50	47
21	245	225	205	169	163	153	143	138	150	140	130	125	85	80	51	48
22	250	230	210	172	164	154	144	139	152	142	130	127	85	80	51	48
23	254	234	213	175	165	155	145	140	153	143	133	128	86	81	52	49
24—26	257	237	217	178	166	156	146	141	154	144	134	129	86	81	53	49
27—29	260	240	220	180	167	157	147	142	155	145	135	130	87	82	54	50
30—32	263	243	223	183	168	158	148	143	157	147	137	132	87	82	54	50
33 ja vanemad	266	246	226	186	170	160	150	145	160	150	140	135	88	83	55	51

Liiveni tõugu sugusigade arenemise hindamise ajutine skaala.

Emised.

Vanus kuudes	Eluskaal, kg				Keha pikkus, cm				Rinna ümbermõõt, cm				Turja kõrgus, cm		Rinna sügavus, cm	
	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	eliit	I kl.
	vähemalt				vähemalt				vähemalt				vähemalt		vähemalt	
13	178	163	143	122	147	137	127	117	132	122	112	102	76	69	43	41
14	190	175	155	134	149	139	129	119	134	124	114	104	76	70	44	42
15	190	175	155	134	151	141	131	121	136	126	116	106	77	71	45	42
16	190	175	155	134	152	142	132	122	137	127	117	107	78	72	46	42
17	195	180	158	136	153	143	133	123	138	128	118	108	79	73	46	43
18	200	185	161	140	154	144	134	124	140	130	120	110	80	74	47	43
19	205	188	165	141	155	145	135	125	141	131	121	111	81	75	47	43
20	210	192	170	144	155	145	135	125	142	132	122	112	82	76	48	44
21	215	198	175	148	156	146	136	126	143	133	123	113	83	77	48	44
22	219	204	180	150	156	146	136	126	144	134	124	114	83	77	49	44
23	223	208	183	152	157	147	137	127	145	135	125	115	84	78	49	45
24—26	225	210	185	153	157	147	137	127	146	136	126	116	84	78	49	45
27—29	228	213	188	154	158	148	138	128	147	137	127	117	84	79	50	45
30—32	230	215	190	156	159	149	139	129	148	138	128	118	84	79	50	45
33 ja vanemad	235	220	195	160	160	150	140	130	150	140	130	120	84	80	51	46

Berkširi tõugu sugusigade arenemise hindamise ajutine skaala.

Kuldid.

Vanus kuudes	Eluskaal, kg				Keha pikkus, cm				Rinna ümbermõõt, cm				Turja kõrgus, cm		Rinna sügavus, cm	
	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	eliit	I kl.
	vähemalt				vähemalt				vähemalt				vähemalt		vähemalt	
13	160	140	122	112	132	126	120	113	124	117	110	103	65	61	45	41
14	168	148	128	118	134	128	122	115	127	120	112	105	66	62	45	42
15	174	154	134	123	136	130	124	117	129	123	114	107	67	63	46	42
16	180	160	140	127	138	132	126	118	131	125	116	108	68	64	46	42
17	185	165	145	131	140	134	128	119	133	127	118	109	69	65	47	43
18	190	170	150	135	142	136	130	120	135	129	120	110	70	66	47	43
19	195	175	155	139	144	138	131	121	137	131	121	111	70	66	47	43
20	200	180	160	143	145	139	131	121	138	132	122	112	71	67	48	44
21	205	185	164	146	146	140	132	122	139	133	123	113	71	67	48	44
22	210	190	168	149	146	141	132	122	140	134	124	114	72	68	48	44
23	215	195	172	152	147	142	133	123	141	135	125	115	72	68	48	45
24—26	220	200	175	155	147	142	133	123	142	136	126	115	73	69	49	45
27—29	223	203	178	158	148	143	134	124	143	137	127	116	74	69	49	45
30—32	226	206	181	161	149	144	134	124	143	137	127	117	74	69	50	46
33 ja vanemad	230	210	185	165	150	145	135	125	144	138	128	118	75	70	50	46

Berkširi tõugu sugusigade arenemise hindamise ajutine skaala.

Emised.

Vanus kuudes	Eluskaal, kg				Keha pikkus, cm				Rinna ümbermõõt, cm				Turja kõrgus, cm		Rinna sügavus, cm	
	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	eliit	I kl.
	vähemalt				vähemalt				vähemalt				vähemalt		vähemalt	
13	145	128	112	101	128	122	118	108	118	112	108	98	63	59	39	35
14	155	138	120	105	130	124	120	110	121	115	110	100	64	60	40	36
15	155	138	120	105	132	126	121	111	124	118	111	101	65	61	40	36
16	155	138	120	105	134	128	123	112	126	120	113	102	66	62	41	37
17	163	145	125	110	136	130	124	113	128	122	114	103	67	63	41	37
18	170	150	130	112	138	132	124	114	130	124	115	104	68	63	42	38
19	176	155	132	114	139	133	124	114	131	125	116	105	69	64	42	38
20	182	160	134	116	139	133	125	115	131	126	116	106	69	64	43	39
21	188	165	136	117	140	134	125	115	132	126	116	106	70	64	43	39
22	194	170	138	118	141	134	126	116	132	127	117	107	70	65	44	40
23	200	175	140	119	141	135	126	116	133	127	117	107	70	65	44	40
24—26	200	175	140	120	142	135	127	117	133	128	118	108	71	65	45	40
27—29	203	178	143	123	143	136	127	117	134	129	118	108	71	65	45	41
30—32	206	181	146	126	144	137	127	118	135	129	118	109	72	66	46	41
33 ja vanemad	210	185	150	130	145	138	128	118	136	130	119	109	72	66	46	41

Pikakõrvaliste valget tõugu sugusigade arenemise hindamise ajutine skaala.

Kuldid.

Vanus kuudes	Eluskaal, kg				Keha pikkus, cm				Rinna ümbermõõt, cm				Turja kõrgus, cm		Rinna sügavus, cm	
	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	eliit	I kl.
	vähemalt				vähemalt				vähemalt				vähemalt		vähemalt	
13	188	170	145	119	155	145	135	125	140	129	120	110	75	70	45	43
14	200	180	154	128	157	147	137	127	144	131	122	112	76	71	46	44
15	210	190	162	135	159	149	139	129	146	133	124	114	77	72	47	45
16	220	119	170	144	161	151	141	131	147	135	126	116	78	73	48	46
17	228	208	178	150	163	153	143	133	148	137	128	118	79	74	49	46
18	235	215	185	155	164	154	144	134	149	138	129	119	80	75	50	47
19	240	220	192	158	165	155	145	135	150	140	130	120	81	76	51	47
20	245	225	198	161	165	155	145	135	150	140	130	120	82	77	51	48
21	250	230	202	164	166	156	146	136	151	141	131	121	82	77	52	48
22	254	234	205	166	166	156	146	136	151	141	131	121	83	78	52	49
23	257	238	208	168	167	157	147	137	152	142	132	122	83	78	53	49
24—26	260	240	210	170	167	157	147	137	152	142	132	122	84	79	53	49
27—29	263	243	213	173	168	158	148	138	153	143	133	123	84	79	54	50
30—32	266	246	216	176	169	159	149	139	154	144	134	124	85	80	54	50
33 ja vanemad	270	250	220	180	170	160	150	140	155	145	135	125	85	80	55	50

Pikakõrvaliste valget tõugu sugusigade arenemise hindamise ajutine skaala.

Emised.

kuudes Vanus	Eluskaal, kg				Keha pikkus, cm				Rinna ümbermõõt, cm				Turja kõrgus, cm		Rinna sügavus, cm	
	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	eliit	I kl.
	vähemalt				vähemalt				vähemalt				vähemalt		vähemalt	
13	178	163	143	122	147	137	127	117	131	121	112	102	70	65	43	41
14	190	175	155	134	149	139	129	119	133	123	114	104	71	66	44	42
15	190	175	155	134	151	141	131	121	135	125	116	106	72	67	45	42
16	190	175	155	134	152	142	132	122	137	127	117	107	73	68	46	42
17	195	180	158	136	153	143	133	123	138	128	118	108	74	69	46	43
18	200	185	161	138	154	144	134	124	139	129	119	109	75	70	47	43
19	203	188	165	141	154	145	134	125	140	130	120	110	76	71	47	43
20	207	192	170	143	155	145	135	125	140	130	120	110	77	72	48	44
21	213	198	175	145	156	146	136	126	141	131	121	111	77	72	48	44
22	219	204	180	148	156	146	136	126	141	131	121	111	78	73	49	44
23	225	210	185	150	157	147	137	127	142	132	122	112	78	73	49	45
24—26	225	210	185	150	157	147	137	127	142	132	122	112	79	74	49	45
27—29	228	213	188	153	158	148	138	128	143	133	123	113	79	74	50	45
30—32	232	217	192	157	159	149	139	129	144	134	124	114	80	75	50	45
33 ja vanemad	235	220	195	160	160	150	140	130	145	135	125	115	80	75	50	45

Lühikõrvaliste valget tõugu sugusigade arenemise hindamise ajutine skaala.

Kuldid.

Vanus kuudes	Eluskaal, kg				Keha pikkus, cm				Rinna ümbermõõt, cm				Turja kõrgus, cm		Rinna sügavus, cm	
	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	eliit	I kl.
	vähemalt				vähemalt				vähemalt				vähemalt		vähemalt	
13	175	160	135	110	145	140	130	120	135	130	120	110	74	69	45	43
14	182	167	140	115	146	141	131	121	136	131	121	111	75	70	45	43
15	188	173	145	120	148	143	133	123	138	133	123	113	76	71	46	44
16	195	180	150	125	149	144	134	124	139	134	124	114	77	72	46	44
17	200	185	155	130	150	145	135	125	140	135	125	115	78	73	47	45
18	205	190	160	134	151	146	136	126	142	137	127	117	79	74	47	45
19	210	195	165	138	152	147	137	127	143	138	128	118	80	75	48	46
20	215	200	170	142	153	148	138	128	145	140	130	120	81	76	48	46
21	220	205	175	146	154	149	139	129	147	142	132	122	82	77	49	47
22	225	210	180	150	155	150	140	130	148	143	133	123	82	77	50	47
23	230	215	185	154	156	151	141	131	150	145	135	125	83	78	51	48
24—26	235	220	190	158	157	152	142	132	152	146	136	126	83	78	52	48
27—29	240	225	195	162	158	153	143	133	153	147	137	127	84	79	53	49
30—32	250	230	200	166	159	154	144	134	154	148	138	128	84	79	54	49
33 ja vanemad	260	240	210	170	160	155	145	135	155	150	140	130	85	80	55	50

Lühikõrvaliste valget tõugu sugusigade arenemise hindamise ajutine skaala.

E m i s e d.

Vanus kuudes	Eluskaal, kg				Keha pikkus, cm				Rinna ümbermõõt, cm				Turja kõrgus, cm		Rinna sügavus, cm	
	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	eliit	I kl.
	vähemalt				vähemalt				vähemalt				vähemalt		vähemalt	
13	155	135	110	90	137	132	122	112	127	122	112	102	70	65	43	40
14	160	140	115	95	139	134	124	114	129	124	114	104	71	66	43	40
15	160	140	120	95	141	136	126	116	131	126	116	106	72	67	44	41
16	165	145	120	95	143	138	128	118	133	128	118	108	73	68	44	41
17	170	150	125	100	145	140	130	120	135	130	120	110	74	69	45	42
18	175	155	130	105	146	141	131	121	136	131	121	111	75	70	45	42
19	180	160	135	110	147	142	132	122	137	132	122	112	76	71	46	43
20	185	165	140	115	148	143	133	123	138	133	123	113	77	72	46	43
21	190	170	145	120	149	144	134	124	139	134	124	114	77	72	47	44
22	195	175	150	125	150	145	135	125	140	135	125	115	78	73	47	44
23	200	180	155	130	151	146	136	126	141	136	126	116	78	73	48	44
24—26	200	180	155	130	152	147	137	127	142	137	127	117	79	74	48	44
27—29	205	185	160	135	153	148	138	128	143	138	128	118	79	74	49	45
30—32	210	190	165	140	154	149	139	129	144	139	129	119	80	75	49	45
33 ja vanemad	215	195	170	145	155	150	140	130	145	140	130	120	80	75	50	45

Mangalitsa seatõu ungari alaperekonda kuuluvate sugusigade arenemise
hindamise ajutine skaala.

Kuldid.

Vanus kuudes	Eluskaal, kg				Keha pikkus, cm				Rinna ümbermõõt, cm				Turja kõrgus, cm		Rinna sügavus, cm	
	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	eliit	I kl.
	vähemalt				vähemalt				vähemalt				vähemalt		vähemalt	
13	114	104	94	83	110	102	98	96	112	103	99	96	65	61	34	33
14	116	106	96	85	111	103	100	98	116	105	102	98	67	62	35	34
15	118	108	98	87	112	104	101	100	119	107	104	100	69	63	36	35
16	122	112	100	90	113	105	103	102	121	110	106	102	70	64	27	36
17	128	118	105	95	114	107	105	104	123	113	109	104	72	66	39	37
18	134	124	110	100	115	109	107	106	125	116	112	106	73	67	40	38
19	140	130	115	105	116	111	109	108	127	120	115	108	74	68	41	39
20	145	135	120	110	117	113	111	110	130	123	118	110	75	69	42	40
21	150	140	125	115	118	115	113	112	132	126	121	112	76	70	43	41
22	155	145	130	120	119	116	114	113	134	130	124	113	77	71	44	42
23	160	150	135	125	120	117	115	114	136	132	127	114	78	72	45	43
24—26	165	155	140	130	121	118	116	115	138	134	129	115	79	73	46	44
27—29	170	160	145	135	122	119	117	116	143	135	130	116	80	74	47	45
30—32	175	165	150	140	123	120	118	117	146	136	131	117	81	75	48	46
33 ja vanemad	180	170	155	145	124	121	119	118	150	137	132	118	81	76	49	47

Mangalitsa seatõu ungari alaperekonda kuuluvate sugusigade arenemise
hindamise ajutine skaala.

E m i s e d.

Vanus kuudes	Eluskaal, kg				Keha pikkus, cm				Rinna ümbermõõt, cm				Turja kõrgus, cm		Rinna sügavus, cm	
	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	eliit	I kl.
	vähemalt				vähemalt				vähemalt				vähemalt		vähemalt	
13	95	84	74	64	102	94	92	91	104	95	93	91	61	59	33	32
14	96	86	76	66	103	95	93	92	106	97	94	92	62	60	34	33
15	98	88	78	68	104	96	94	93	108	98	95	93	63	61	35	34
16	100	90	80	70	105	98	96	95	110	100	98	95	64	62	36	35
17	105	95	85	75	106	100	98	97	113	104	101	97	66	64	37	36
18	111	102	91	81	107	102	100	99	115	108	105	99	67	65	38	37
19	118	108	98	88	108	104	102	101	120	112	109	101	68	66	39	38
20	125	115	104	95	109	106	104	103	123	116	113	103	69	67	40	39
21	132	121	110	102	110	108	106	105	125	120	117	105	70	68	41	40
22	138	127	116	107	111	109	107	106	127	124	119	106	71	69	42	41
23	145	135	123	113	112	110	108	107	129	125	120	107	72	70	43	42
24—26	150	141	130	120	113	111	109	108	131	126	121	108	73	71	44	43
27—29	155	146	135	125	114	112	110	109	135	127	122	109	74	72	45	44
30—32	160	150	140	130	115	113	111	110	139	128	123	110	75	73	46	45
33 ja vanemad	165	155	145	135	116	114	112	111	141	129	125	111	76	74	47	46

Mangalitsa seatõu taga-karpaatide alaperekonda kuuluvate sugusigade arenemise hindamise ajutine skaala.

Kuldid.

Vanus kuudes	Eluskaal, kg				Keha pikkus, cm				Rinna ümbermõõt, cm				Turja kõrgus, cm		Rinna sügavus, cm	
	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	eliit	I kl.
	vähemalt				vähemalt				vähemalt				vähemalt		vähemalt	
13	116	104	90	84	128	122	116	110	128	122	116	110	68	64	44	41
14	122	110	95	90	130	124	118	112	130	124	118	112	69	65	45	42
15	128	116	100	96	132	126	120	114	132	126	120	114	70	66	46	43
16	132	120	104	100	134	128	122	116	134	128	122	116	71	67	47	44
17	136	124	108	104	136	130	124	118	136	130	124	118	72	68	48	45
18	140	128	112	108	138	132	126	120	138	132	126	120	73	69	49	46
19	144	132	116	112	139	133	127	121	139	133	127	121	74	70	49	46
20	148	136	120	115	140	134	128	122	140	134	128	122	75	71	50	47
21	152	140	124	118	141	135	129	123	141	135	129	123	75	71	50	47
22	156	144	128	122	142	136	130	124	142	136	130	124	76	72	51	48
23	160	148	132	126	143	137	131	124	143	137	131	124	76	72	51	48
24—26	165	152	136	130	145	139	133	125	145	139	133	125	77	73	52	49
27—29	170	156	142	134	146	140	134	126	146	140	134	126	78	74	53	49
30—32	175	160	148	138	147	141	135	127	147	141	135	127	79	75	54	50
33 ja vanemad	180	165	152	140	148	142	136	128	148	142	136	128	80	76	54	50

Mangalitsa seatõu taga-karpaatide alaperekonda kuuluvate sugusigade arenemise hindamise ajutine skaala.

Emised.

Vanus kuudes	Eluskaal, kg				Keha pikkus, cm				Rinna ümbermõõt, cm				Turja kõrgus, cm		Rinna sügavus, cm	
	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	II kl.	III kl.	eliit	I kl.	eliit	I kl.
	vähemalt				vähemalt				vähemalt				vähemalt		vähemalt	
13	106	92	80	70	122	114	108	103	120	112	104	100	66	62	43	39
14	110	96	84	74	124	116	110	105	122	114	106	102	68	64	44	40
15	114	100	88	78	126	118	112	107	124	116	108	104	69	65	44	40
16	118	104	92	81	128	119	114	109	126	118	110	106	70	66	45	41
17	122	108	96	84	130	120	115	110	128	120	112	108	71	67	45	41
18	126	111	99	87	131	121	116	111	130	121	114	110	71	67	46	42
19	130	114	102	90	132	122	117	112	132	122	115	111	72	68	46	42
20	134	117	105	93	133	123	118	113	133	123	116	112	72	68	47	43
21	138	120	108	96	134	124	119	114	134	124	117	113	72	68	47	43
22	142	122	110	98	135	125	120	115	135	125	118	114	73	69	48	44
23	146	124	112	100	136	126	121	116	136	126	119	115	73	69	48	44
24—26	147	126	113	101	137	127	122	117	137	127	121	116	73	69	49	45
27—29	148	128	114	102	138	128	123	118	138	128	122	117	74	70	49	45
30—32	149	129	115	103	139	129	124	119	139	129	123	118	75	71	50	46
33 ja vanemad	150	130	116	104	140	130	125	120	140	130	124	120	76	72	50	46

Tabel

kolme näitaja järgi klassi määramiseks.

Kolme erinäitaja klassid			Kokkuvõte või üldklass
Eliit	Eliit	Eliit	Eliit
Eliit	Eliit	I kl.	Eliit
Eliit	Eliit	II kl.	I kl.
Eliit	Eliit	III kl.	II kl.
Eliit	Eliit	v/k	III kl.
Eliit	I kl.	I kl.	I kl.
Eliit	I kl.	II kl.	I kl.
Eliit	I kl.	III kl.	II kl.
Eliit	I kl.	v/k	III kl.
Eliit	II kl.	II kl.	II kl.
Eliit	II kl.	III kl.	II kl.
Eliit	II kl.	v/k	III kl.
Eliit	III kl.	III kl.	III kl.
Eliit	III kl.	v/k	III kl.
I kl.	I kl.	I kl.	I kl.
I kl.	I kl.	II kl.	I kl.
I kl.	I kl.	III kl.	II kl.
I kl.	I kl.	v/k	III kl.
I kl.	II kl.	II kl.	II kl.
I kl.	II kl.	III kl.	II kl.
I kl.	II kl.	v/k	III kl.
I kl.	III kl.	III kl.	III kl.
I kl.	III kl.	v/k	III kl.
II kl.	II kl.	III kl.	II kl.
II kl.	II kl.	v/k	III kl.
II kl.	III kl.	III kl.	III kl.
II kl.	III kl.	v/k	III kl.
III kl.	III kl.	III kl.	III kl.
III kl.	III kl.	v/k	III kl.

Näiteid: Eluskaal — eliitklass, keha pikkus — I kl., rinna ümbermõõt — I kl., kokkuvõte — I klass.

Eluskaal — I kl., keha pikkus — I kl., rinna ümbermõõt — eliitklass, kokkuvõte — I klass.

Jõudlus — III kl., arenemine — I kl., välimik — II kl., kokkuvõte — II klass.

Jõudlus — I kl., arenemine — II kl., välimik — III kl., kokkuvõte — II klass.

LIHA- RASVA TOOTMISE SUUNAS ARETATAVA SUURT VALGET
TÕUGU SUGUSIGADE JA NENDEGA RISTAMISEL SAADUD JÄRGLASTE
KEHAEHITUSE HINDAMINE.

Jrk nr.	Kehaosad	Hinne		Tähtsamad kehaehituse tunnused	Kehaehituse puudused ja vead
		Kõrgeim punktide arv emisele	Kõrgeim punktide arv kuldile		
1	2	3	4	5	6
Üldmulje ja konstitutsioon.					
1.	Tõutüüp	6	6	Liha- rasvasea tüüpi, hea kasv, küllalt kõrged tugevad jalad	Puudulik kasv. Mitte tüüpiline — väga pikaks venitatud keha, lame-date roietega või väga lühike keha, lühikestel jalgadel
2.	Konstitutsioon ja vormid	12	12	Terve, tugev, proportsionaalselt arenenud kompakitse kehaehitusega rahuliku temperamendiga loom	Nõrk luustik, mitteproportsionaalselt arenenud kehaosad, väga lõtv või väga toores tüüp, loid, flegmaatiline või liiga närviline iseloom
3.	Käik	5 23	5 23	Kindel, vaba, ilma tagakeha vibamata	Mitte küllalt energiline, mitte vaba, tagakeha vibamine

Märkus. Kõrgeim hinne kogumulje ja konstitutsiooni eest antakse loomale, kelle eluskaalu, keha-pikkuse, turja kõrguse ja rinnaümbermõõdu näitajad vastavad vähemalt I klassi nõuetele.

1	2	3	4	5	6
Kael ja pea.					
4. Kael ja pea		4	4	Pea mitte toores, keskmise suurusega, parajalt nõgusa profiiliga. Otsmik lai. Koon paraja pikkusega, lai, lõualuud ühepikkused korrapärase hammaste asetusega. Paled laialt asetatud, lihavad. Silmad laialt asetatud. Vaade energiline, kõrvad normaalsed, elastsed, õhukesed. Kael paraja pikkusega, lihasterikas, kuid mitte toores, ilma terava harjatalilise ülemise otsata, liitub hästi kehaga	Toores, suur, profiil vähe nõgus või liiga nõgus mopsitaoline. Otsmik kitsas liiga pikk või liiga lühike. Üks lõualuu lühem kui teine, paled kitsalt asetatud, mitte küllalt lihavad, toored. Silmad kitsalt asetatud, vaade loid. Kõõrdsilmad. Kõrvad väga paksud, kortsus. Kael väga pikk või lühike, toores, ühineb järsult kehaga
Esikeha.					
5. Õlad, turi		6	6	Õlad laiad, luipu asetsevad, lihavad, ühinevad hästi seljaga. Turi lai, kõrge, sirge ilma õõnsusteta abaluude vahel	Kitsad õlad, toores, väljapaistev, vähe lihav aba. Abaluude taga lohud, peal nahk voldiline. Turi kitsas, terav, renniga abaluude otste kohal
6. Jalad		5	5	Jalad kuivad, küllalt tugevad, õieti asetsevad, hästi väljaarenenud tugevate liikmetega, lühikeste sirgete sõrgatsitega, tugevate hästi arenenud sõrgadega	Toored, liiga kõrged jalad, mitte korrapäraselt asetatud (x-kujulised) jalad. Sõrad nõrgad, koredad, mitte ühtlaselt kasvavad, lõhkised. Pehmed sõrgatsid
7. Rind		8	8	Lai, sügav, hästi arenenud	Kitsas, terav, õõnsustega laudjaga nõõritud
		19	19		
Märkus. Kõrgeim hinne antakse rinna eest loomale sel juhul, kui ta rinna sügavus vastab vähemalt I klassi nõuetele.					
Keskkeha.					
8. Selg ja lanne		10	10	Selg lai, sirge või vähe võlvitud, lihav, ilma õõnsusteta abaluude taga ja ühinemise kohal laudjaga	Kitsas, terav, õõnsustega laudjaga ühinemise kohal
Märkus. Kõrgeim hinne selja eest antakse loomale ainult sel juhul, kui keha pikkus vastab vähemalt I klassi nõuetele.					

1	2	3	4	5	6
9. Küljed		3	3	Sügavad, pikad, kaarjate roietega	Mitte sügavad, lühikesed, ülemäära lamedate roietega
10. Kõht ja kube		3	3	Kõht mitte veninud, rippuv ega ka sisse tõmbunud, ühineb rinnaga ilma märgatava eraldusjooneta. Kube tihe ja täidlane	Kõht veninud, lõtv, sissetõmbunud, moodustab ühinedes rinnaga terava eraldusjoone. Kube vedel, lohkus, mittetäidlane

M ä r k u s. Vanemate emiste juures võib kõhu vormi suhtes märgitud nõudeid vähendada.

11. Nisad ja udar emistel	4	9	20	25	Nii kultidel kui emistel peab olema 12 ühtlase jaotusega asetatud nisa. Emistel peavad udar ja nisad olema hästi arenenud	Nisade arv alla 12. Mitteühtlane nisade jaotus. Nõrgaltarenenud udar. Esineb ilma piimakanaliteta mitte- tegutsevaid nisasid
---------------------------	---	---	----	----	---	---

Tagakeha.

12. Laudjas	6	8			Küllalt pikk, lai, sirge ja lihav. Saba pikk ja tüükast jämedam	Ülemäära lühike, terav, luipu. Saba tüükast peenike ja lühike
13. Singid	10	10			Laiad, lihavad ümarad, hästi arenenud ja täidlased, ulatuvad ilma terava üleminekuta kuni kannaliigeseni	Lühikesed, nõrgalt arenenud
14. Jalad	8	6			Laialt asetsevad, tugevad, mitte koondkandsed ega mõõgakujulised, tugevad sõrgatsiliigesed ja tugevad sõrad. Kannaliigesed hästi arenenud	Kitsalt asetatud, nõrgad, tugev koond- või harkvarbasus, jalad mõõgakujulised, nõrgad, liiga pikad ja pehmed sõrgatsid, nõrgad kannaliigesed. Liigesed jämenenud reuma või rahhiidi tagajärjel. Sõrad pehmed, lõhenenud, mitteühtlase kasvuga

1	2	3	4	5	6
Nahk ja harjas.					
15. Nahk ja harjas		5	5	Nahk tihe ja elastne, mitte liiga õhuke, ilma voltideta. Harjas pikk, peenike, ühtlane, läikiv, ilma tugevate käharusteta	Nahk paks või väga õhuke, kipras, kuiv, voltidega liigestel. Harjas hõre, ei kata ühtlaselt keha; jäme või liiga peenike, villasarnane sasis, väga kähar
16. Kuldi suguorganid		5	—	Hästi arenenud, sugunäärmed ühesuurused, munandikott mitte väga madal, elastne ja mitte rippuv	Nõrgalt arenenud, väljapaistvalt mitteühtlased munandid. Munandikott madalalt asetatud, rippuv
Punktide summa		100	100		

RASVA TOOTMISE SIHIGA ARETATAVATE SUURT VALGET TOUGU SUGU-
SIGADE JA NENDEGA RISTAMISEL SAADUD JÄRGLASTE
KEHAEHITUSE HINDAMINE.

Lisa 4

Jrk. nr.	Kehaosad	Hinne		Tähtsamad kehaehituse tunnused	Kehaehituse puudused ja vead
		Kõrgeim punktide arv kuldile	Kõrgeim punktide arv emisele		
1	2	3	4	5	6
Üldmulje.					
1.	Tõutüüp	5	5	Massiivne rasvasea tüüp — lai, sügav ja mitteveninud keha — hästi arenenud lihavate sinkidega; jalad mitte kõrged, selg sirge või veidi kumer. Hästi arenenud kumerate roietega. Keha pikkus ei ületa rinna ümbermõõtu üle 10 cm, rinna sügavus moodustab vähemalt 60% turja kõrgusest	Mitte küllaldane kasv, liialt veninud keha, liiga lamedad roided
2.	Konstitutsioon ja kehavormid	12	12	Tugev konstitutsioon, kehaehitus mitte kore, liigestel nahavolte ei esine. Iseloom rahulik	Kore kehaehitus, nõrk luustik, liigestel nahk tugevasti võltis
3.	Käik	4	4	Kindel, vaba, ilma tagakeha vibamiseta	Mitte küllalt energiline, esineb tugev tagakeha vibamine
		21	21		

Märkus. Kõrgeim hinne kogumulje ja konstitutsiooni eest antakse seale, kelle eluskaalu, kehapikkuse, rinna ümbermõõdu ja rinna sügavuse ning turja kõrguse näitajad vastavad vähemalt I klassi nõuetele.

1	2	3	4	5	6
Pea ja kael.					
4. Pea ja kael		5	5	Pea mitte toores, keskmise suurusega parajalt nõgusa profiiliga. Paled laialt asetatud, lihavad. Kõrvad keskmise suurusega, veidi rippuvad. Silmad laialt asetatud, vaade energiline. Koon paraja pikkusega, lai, õige lõugade ja hammaste asetusega. Kael lihasterikas, ümmargune, paraja pikkusega, mitte toores ega terav, ühineb ilma järsu üleminekuta kehaga	Liiga õrn või toores, mopsi pea — väga murtud profiiliga. Paled kitsalt asetatud, mitte küllalt lihavad, toored. Silmad kitsalt asetatud, vaade loid. Kõrvad kortsus. Lõuad ja hambad ei asetse korrapäraselt vastastikku. Liiga pikk, lihastekehv, ühineb järsult kehaga
Esikeha.					
5. Õlad ja turi		6	6	Õlad laiad, luipu asetsevad, lihavad, ühinevad hästi kehaga. Turi lai, kõrge, sirge ja ilma lohuta abaluude kohal	Kitsad õlad, lihastevaesed, õõnsustega abaluude taga. Turi kitsas, terav, lohk abaluude kohal
6. Jalad		5	5	Tugevad, hästi asetsevad, lühikesed, veidi längus sõrgatsid. Sõrad tugevad, hästi arenenud ilma lõhedeta	Mitte õigesti asetatud, liiga kõrged x-jalad. Sõrad pehmed. Nõrgad, liiga vetruvad sõrgatsid.
7. Rind		8	8	Lai ja sügav, kumerate roietega ilma õõnsusteta abaluude taga	Kitsas, mitte sügav, nõõritusega abaluude taga
		19	19		

Märkus. Kõrgeim hinne antakse rinna eest seale siis, kui rinna sügavus vastab vähemalt I klassi nõuetele.

Keskkeha.

8.	Selg ja lanne	10	10	Keha (kere) keskmine osa, küünarliigesest kuni puusa nukini ei ole liiga veninud, moodustades ühe kolmandiku kehapikkusest. Selg ja laudjas laiad; selg sirge või veidi kumer, lihav, ühineb ilma õõnsusteta laudjaga	Selg kitsas, terav, nõgus, ühineb järsult kehaga

Märkus. Kõrgeim hinne selja ja lanne eest antakse seale sel juhul, kui kehapikkus vastab vähemalt I klassi nõuetele.

9.	Küljed	4	4	Sügavad, pikad, kumerate roietega	Mitte sügavad, lühikesed, ülemäära lamedate roietega

10.	Köht ja kube	3	3	Köht mitte rippuv ega sissetõmbunud, ühineb ilma märgatava eraldusjooneta rinnaga. Kube tihe ja täidlane	Köht veninud, lõtv, sissetõmbunud, ühinemisel rinnaga moodustab terava murdjoone. Kube lõtv, lohkus

Märkus. Vanemate emiste kohta kehtivad kõhu vormi suhtes väiksemad nõuded.

11.	Nisad ja udar emistel	4
21 | 9
26 | Nii kultidel kui emistel vähemalt 12 ühtlaselt jaotatud nisa. Emistel peavad olema nisad ja udar hästi arenenud | Nisade arv alla 12, asetatud ebahülaselt. Esineb ilma piimakanaliteta mittetöötavaid nisasid. Udar halvasti arenenud |
|-----|-----------------------|---------|---------|---|--|

Tagakeha.

12.	Laudjas	7	9	Küllalt pikk, lai ja lihav. Saba pikk, tüükast jämedam	Liiga lühike, terav, luipu asetusega

1	2	3	4	5	6
13. Singid		10	10	Tagakeha, kaasa arvatud laudjas ja singid, peab võrduma ühele kolmandikule kehapikkusest või on sellest veidi vähem. Singid laiad, sügavad, lihavad, hästi arenenud ja täidlased, ulatuvad ilma järsu üleminekuta kuni kannaliigesteni	Lühikesed, nõrgalt arenenud ja õhukesed
14. Jalad		8	6	Laialt asetsevad, tugevad, mitte koondkandsed ega möögakujulised. Tugevad sõrgatsid. Terved ja tugevad sõrad	Kitsalt asetatud koondkandsed, möögakujulised, koond- või harkvarba asetus. Pehmed, liiga pikad sõrgatsid. Pehmed, ebaühtlaselt kasvavad lõhenenud sõrad
15. Suguelundid		5 30	— 25	Hästi arenenud ühesugused sugunäärmed, munandikott mitte väga rippuv, elastne	Sugunäärmed nõrgalt arenenud, väljapaistvalt mitteühtlased munandid. Munandikott rippuv, kortsuline
16. Nahk ja harjas		4	4	Nahk elastne, keskmise paksusega, ilma voltideta sinkidel. Harjas katab ühtlaselt kogu keha	Nahk toores, kortsuline, kuiv
Punktide summa		100	100		

Jrk. nr.	Kehaosad	Hinne		Tähtsamad kehaehituse tunnused	Kehaehituse puudused ja vead
		Kõrgeim punktide arv kuldile	Kõrgeim punktide arv emisele		
1	2	3	4	5	6
Kogumulje ja konstitutsioon.					
1.	Tõutunnused	7	7	Ilmaselt rasvatüüpi väljaarenenud tugevate jalgadega siga. Värvus musta-valget kirju, jaotusega mustal põhjal valged laigud või valgel või hallil põhjal mustad laigud. Lubatakse ka üleni musta värvust punaka varjundiga	Väike kasv, nõrgad jalad, mitte küllalt väljaarenenud rasvasea omadustega
2.	Konstitutsioon ja kehavormid	12	12	Terve, tugev, jõuline, hästi proportsionaalselt arenenud kompaktnõu siga	Nõrgalt arenenud, kore, ebaproportsionaalne
3.	Liikumine	3 22	3 22	Energiline, vaba, ilma tagakeha vibamiseta	Kinnine, mitteenergiline liikumine, esineb tagakeha vibamine kõndimisel
Märkus. Kõrgeim hinne kogumulje ja konstitutsiooni eest antakse seale, kelle eluskaalu, kehapikkuse, kõrguse ja rinnaümbermõõdu näitajad vastavad vähemalt I klassi nõuetele.					
Pea ja kael.					
4.	Pea ja kael	5 5	5 5	Keskmise suurusega, mitte toores, paled laiaili asetatud, lihavad, mitte	Pea suur, toores, liiga õrn, kitsad lihastevaesed paled. Püstiseisvad või

1	2	3	4	5	6
				suured, veidi rippuvad kõrvad. Silmad laialt asetatud, vaade energiline. Profiil veidi nõgus, ülemine lõualuu ei ole lühem, lõugade ja hammaste asetus õige. Koon keskmise pikkusega. Kael lihav, lai, mitte toores, ilma harjata, paraja pikkusega	liiga rippuvad pikad kõrvad. Silmad kitsalt asetatud, mitteenergilise, loiu vaatega. Profiil väga nõgus, mopsitaoline. Ebaõige hammaste asetus. Lühike ülalõualuu, liiga lühike või pikk koon. Kael toores, lihastevaene, liiga pikk, ei ühti hästi kehaga
Esikeha.					
5.	Õlad ja turi	6	6	Õlad laiad, luipu asetsevad, lihavad, ühtivad hästi seljaga. Turi lai, ühtlane ilma õõnsusteta abaluude kohal	Kitsad, lihastevaesed õlad, nõõritud. Turi kitsas, terav, õõnsusega abaluude kohal
6.	Jalad	6	6	Tugevad, sirged, laialt asetsevad, keskmise kõrgusega hästi arenenud liigutustega. Tugevad, mitte pikad sõrgatsid. Tihedad, tugevad, laiad sõrad	Peened, nõõrgad, liiga pikad või lühikesed, kitsalt asetatud ehk taksijalad, koondvarbasus. Pehmed, pikad vetruvad sõrgatsid. Pehmed, lõõhki- sed, ebaühtlaselt kasvavad sõrad
7.	Rind	7 19	6 18	Lai, sügav, ilma õõnsusteta abaluude taga	Kitsas, vähe sügav, nõõritud
M ä r k u s. Kõõrgeim hinne antakse seale rinna eest sel juhul, kui rinna sügavus vastab vähemalt I klassi nõõuetele.					
Keskkeha.					
8.	Selg ja lanne	10	10	Selg sirge või vähe võõlvitud, lai, lihav. Lanne sirge või vähe kumer, ilma õõnsusteta laudjaga ühinemise kohal	Lühike, kitsas, terav, nõõgus selg. Terav, lühike, pehme lanne, õõõnsused laudjaga ühinemise kohal
M ä r k u s. Kõõrgeim hinne antakse juhul, kui keha pikkus vastab vähemalt I klassi nõõuetele.					
9.	Kõõljed	3	3	Süõgavad, kaarjate roietega	Lamedad, mitte süõgavad

1	2	3	4	5	6
10. Kõht ja kube	4	4		Tihe, mitte kore, mitte veninud ega sissetõmbunud kõht, ühineb rinnaga ilma terava eraldusjooneta. Kube tihe ja täidlane	Veninud, lõtv, sissetõmbunud, ühinedes rinnaga moodustab terava eraldusjoone. Kube lõtv, lohkus
11. Nisad ja udar emistel	4 21	10 27		Emistel ja kultidel peab olema vähemalt 12 ühtlaselt jaotatud nisa. Emisel peavad olema udar ja nisad hästi arenenud	Nisade arv alla 12, mitteühtlane nisade jaotus. Esineb ilma piimakanaliteta mittetöötavaid nisasid. Udar nõrgalt arenenud
Tagakeha.					
12. Laudjas	6	7		Mööduka pikkusega, veidi luipu, lai, lihav	Kitsas, luipu, terav, lihastevaene
13. Singid	10	10		Pikad, laiad, sügavad, hästi täidlased, ümarad, ulatuvad kannaliigesele ilma terava üleminekuta	Lühikesed, kitsad halvasti arenenud, mittesügavad, kõhnad
14. Jalad	8	7		Tugevad, sirged, laia asetusega, keskmise kõrgusega, hästi arenenud kannaliigesele, tugevad sõrgatsid. Tihedad, tugevad, laiad ühtlased sõrad	Nõrgalt, kitsalt asetatud, liiga lühikesed või kõrged, mõõkjad, koond- või harkvarbsed. Pehmed, vetruvad, nõrgad sõrgatsid. Lõhkised, koredad, valesi kasvavad sõrad
15. Kuldi sugu-elundid	5 29	— 24		Hästi arenenud, ühesuurused sugu-näärmed. Munandikott elastne, mitte rippuv	Halvasti arenenud, ebahürtlase suurusega sugunäärmed. Munandikott rippuv, mitteelastne
Nahk ja harjas.					
16. Nahk ja harjas	4 4	4 4		Nahk elastne mitte kore ega liiga õhuke, ilma voltideta. Harjas läikiv, pikk, tihe, katab ühtlaselt keha	Nahk kore, toores, paks või liiga õhuke, voldiline. Harjas tuhm, lühike, harv, ei kata ühtlaselt keha
Punktide summa	100	100			

SIBERI PÕHJA TÕUGU SUGUSIGADE KEHAEHITUSE HINDAMINE.

Jrk. nr.	Kehaosad	Hinne		Tähtsamad kehaehituse tunnused	Kehaehituse vead ja puudused
		Kõrgeim punktide arv kuldil	emisel		
1	2	3	4	5	6
Kogumulje ja konstitutsioon.					
1.	Tõutunnused	6	6	Pekisea tüüpi, suurekasvuline, tugevate jalgadega hästi arenenud siga	Väike kasv, nõrgad jalad, mitte küllalt väljaarenenud pekisea tüüp, keha liiga venitatud
2.	Konstitutsioon ja kehavormid	12	12	Terve, tugev, proportsionaalselt arenenud, hea rahuliku temperamendiga	Nõrk luustik, ebaproportsionaalselt arenenud kehaosad, kore tüüp, loid või närviline temperament
3.	Liikumine	3 21	3 21	Kindel, vaba, ilma tagakeha vibamiseta	Liikumisel esineb tagakeha vibamine
Märkus. Kõrgeim hinnang kogumulje ja konstitutsiooni eest antakse loomale, kelle eluskaalu, kehapikkuse ja turja kõrguse ning rinnaümberrõõdu näitajad vastavad vähemalt I klassi nõuetele.					

Pea ja kael.

4.	Pea ja kael	4 4	4 4	Mitte toores, keskmise suurusega, märgatavalt nõgusa profilliga. Otsmik lai, koon lai, parajalt pikk, lõualuud ühepikkused õige vastastikkuse hammaste asetusega. Paled laialt asetatud, lihavad. Silmad laialt asetatud. Kõrvad parajas paksuses, elastsed. Kael parajalt pikk, lihav, mitte toores, ühineb ilma üleminekuta kehaga	Liiga toores, suur profiil sirge, otsmik kitsas, koon kitsas, kas liiga pkk või liiga lühike. Ülalõualuu lühem kui alumine. Paled kitsad, lihastevaesed, toored. Silmad kitsalt asetatud. Kõrvad paksud, kortsus. Pea liiga pikk. Kael toores, eraldub ühinemisel järsult kehast
----	-------------	--------	--------	--	--

1	2	3	4	5	6
Esikeha.					
5.	Turi ja õlad	7	7	Õlad laiad, luipu asetsevad, lihavad, ühinevad hästi seljaga. Turi lai, sirge, ilma õõnsusteta. Esikeha peab moodustama ühe kolmandiku või veidi vähem looma kogu kehapikkusest	Õlad kitsad, toored; väljapaistvalt suured abaluud nõrgalt lihaga kaetud, seljaga ühinemisel õõnsused. Emistel abaluudel voldid. Turi terav, kõrge, kitsas, märgatava õõnsusega abaluude kohal
6.	Jalad	6	6	Tugevad, sirged, laialt asetsevad. keskmise kõrgusega, tugevad sõrgatsid. Lubatakse ka vähe pehmete sõrgatsite esinemist. Laiad tihedad sõrad	Liiga peened, nõrgad, kõrged x-või taksijalad. Nõrgad, koredad, kitsad sõrad
7.	Rind	8 21	7 20	Sügav, lai	Kitsas, mittedügav
Märkus. Kõrgeim hinne antakse rinna eest seale sel juhul, kui rinna sügavus vastab vähemalt I klassi nõuetele.					
Keskkeha.					
8.	Selj ja lanne	10	10	Selj sirge, veidi võlvitud, lihav, ühineb õõnsusteta laudjaga	Terav, kitsas, nõgus, õõnsused laudjaga ühinemise kohal
Märkus. Kõrgeim hinne antakse juhul, kui keha pikkus vastab vähemalt I klassi nõuetele.					
9.	Küljed	3	3	Küljed sügavad, kaarjate roietega	Lamedad, mittedügavad
10.	Kõht ja kube	4	4	Kõht tihe, mitte rippuv ega ole sisse tõmbunud. Kube tihe ja täidlane	Veninud, lõtv, sisse tõmbunud, ühinedes rinnaga moodustab murdjoone. Kube lohkus

1	2	3	4	5	6
11. Nisad ja udar emistel		4 21	9 26	Nii kultidel kui ka emistel vähemalt 12 ühtlaselt asetsevat nisa. Emistel peavad udar ja nisad olema hästi arenenud	Halvasti arenenud, vähem kui 12 nisa, nisad ebahühtlaselt jaotatud
Märkus. Vanemate emiste juures kõhu vormi suhtes nõudeid vähendatakse.					
Tagakeha.					
12. Laudjas		6	7	Möödukalt pikk, sirge, lai, lihav, väike luipsus lubatud	Kitsas, väga lühike, luipu, terav
13. Singid		10	10	Laiad, lihavad, hästi täidlased, ümarad, ulatuvad ilma nõõrituseta kannaliigesteni	Lühikesed, nõõrgalt täidlased
14. Jalad		8	8	Laialt asetsevad, tugevad, paraja kõõrgusega, hästi arenenud kannaliigestega, sõõrgatsid jämedad, tugevad, vähene sõõrgatsi pehmus on lubatud. Sõõrad tihedad, laiad	Nõõrgad, kitsalt asetsevad, liiga kõõrged, mõõõgakujuised koondkõõndsed, kõõõverjalgsus. Peened, halvasti arenenud sõõrgatsid. Sõõrad kõõõredad, kitsad
15. Kuldi sugu-elundid		5 29	— 25	Hästi arenenud ühesuurused sugu-näärmed munandikott mitte väga madal, elastne ja mitte rippuv	Nõõõrgalt arenenud, väljapaistvalt mitteühõõtlased munandid. Munandikott rippuv ja madalalt asetsev
16. Nahk, harjas ja värvus		4 4	4 4	Toores, paks, ilma voltidet. Harjas pikk, tihe, kaunis jäme, katab ühtlaselt keha, soovitav aluskarvade esinemine, harjas võib olla lainjas. Värvus valge või mustvalget kirju	Nahk õõõrn, õõõhuke, voltidega. Hõõõre karvakate, peen lühike harjas
Punktide summa		100	100		

UKRAINA STEPI VALGET TÕUGU SUGUSIGADE KEHAEHITUSE HINDAMINE.

Jrk. nr.	Kehaosad	Hinne		Tähtsamad kehaehituse tunnused	Kehaehituse vead ja puudused
		Kõrgeim punktide arv kuldil	emisel		
1	2	3	4	5	6
Kogumulje ja konstitutsioon.					
1.	Tõutunnused	6	6	Tugev kasv, sügav, lai keha, tugev luustik, tugevad jalad. Keha kaetud tiheda, sirge (vahel lakkis) harjasega	Mitte küllaldane kasv. Mitte tüüpiline, liiga venitatud keha, väga lamedad roided või väga lühike kere madalatel jalgadel
2.	Konstitutsioon ja kehavormid	12	12	Terve, tugev, proportsionaalselt arenenud kehaosadega, hea kerega. rahuliku temperamendiga siga	Nõrk luustik, mitteproportsionaalselt arenenud kehaosad, kore või liiga toores tüüp, loid, flegmaatiline või närviline temperament
3.	Liikumine	5 23	5 23	Vaba, kindel, ilma tagakeha vibamata	Mitte vaba, tugeva tagakeha vibamisega
Pea ja kael.					
4.	Pea ja kael	4 4	4 4	Normaalse suurusega, vaevalt märgatavalt nõgusa profiiliga. Otsmik lai. Koon lai, kaunis pikad, hästi arenenud paled. Silmade asetus lai, vaade energiline. Kõrvad pikad, tiheda harjasega kaetud, püstjad või veidi lontis. Kael parajalt pikk, lihav, ühineb hästi kehaga	Mopsitaoline, kitsas otsmik, üks lõualuu teisest lühem. Paled kitsad, mitte küllalt lihavad. Silmad kitsalt asetsevad, vaade loid. Kõrvad kortsus. Kael liiga pikk, või lühike, toores, ei ühine sujuvalt kehaga

1	2	3	4	5	6
Esikeha.					
5. Õlad ja turi	6	6	Õlad laiad, luipu asetsevad, lihavad, ühinevad hästi seljaga. Turi lai, kõrge, sirge, ilma õõnsusteta	Õlad kitsad, toored, suured abaluud nõrgalt lihaga kaetud. Turi terav, kitsas, õõnsusega abaluude kohal	
6. Jalad	5	5	Kuivad, hästi asetsevad, hästi arenenud põlvedega, sirgete sõrgatsitega, lühikesed, laiad ja tugevad sõrad	Jalad toored, ebaõige asetusega, pehmed sõrgatsid, nõrgad koredad, valesti kasvavad, lõhkised sõrad	
7. Rind	8	8	Lai ja sügav	Kitsas; mitte sügav	
	19	19			
Märkus. Kõrgeim hinne antakse seale rinna eest sel juhul, kui rinna sügavus vastab vähemalt I klassi nõuetele.					
Keskeha.					
8. Selg ja lanne	10	10	Selg lai, sirge või veidi võlvitud, lihav, ilma õõnsusteta laudjaga ühinemise kohal	Kitsas, terav, nõgus, laudjaga ühinemise kohal lohud	
Märkus. Kõrgeim hinne seale selja eest antakse juhul, kui keha pikkus vastab vähemalt I klassi nõuetele.					
9. Küljed	3	3	Sügavad, pikad, kaarjate roietega	Mittesügavad, lamedad	
10. Köht ja kube	3	3	Tihe, mitte veninud ega ka sissetõmbunud, ühinedes rinnaga ilma terava eraldusjooneta. Kube tihe ja täidlane	Köht lõtv või sissetõmbunud, ühinedes rinnaga moodustab terava eraldusjoone. Kube lohkus	
Märkus. Vanemate emiste juures vähendatakse nõudeid kõhu vormi suhtes.					
11. Nisad ja udar emistel	4	9	Nii emistel kui ka kultidel vähemalt 12 ühtlaselt jaotatud nisa. Emistel hästi arenenud udar ja nisad	Nisade arv alla 12. Mitteühtlane nisade jaotus	

1	2	3	4	5	6
Tagakeha.					
12.	Laudjas	6	8	Küllalt pikk, lai, sirge ja lihav. Saba pikk ja tüükast jämedam	Ülemäära lühike, luipu, terav. Saba tüügas peenike, lühike
13.	Singid	10	10	Täis, ümarad, lihavad, ulatuvad kandadeni	Lühikesed, nõrgalt täidlased
14.	Jalad	8	6	Laialt asetsevad, tugevad, mitte mõõnjad, tugevad sõrgatsid, tugevad, laiad, ilma lõhedeta sõrad	Kitsalt asetsevad, mõõkjad. Pehmed sõrgatsid. Nõrgad, mitternormaalselt kasvavad sõrad
15.	Kuldi sugu- elundid	5 29	— 24	Hästi arenenud, sugunäärmed ühesuurused, munandikott mitte väga madalal asetsev, elastne ja mitte rippuv	Nõrgalt arenenud, väljapaistvalt mitteühtlased munandid. Munandikott rippuv, madalalt asetsev
16.	Nahk ja harjas	5 5	5 5	Nahk kaunis paks, elastne, ilma voltideta ka liikmetel. Nahal võivad olla tumedad pigmenteeritud laigud, harjas laikudel peab olema aga valge. Harjas on pikk, tihe, kaunis jäme, katab ühtlaselt kogu keha. Lökkis harjas on lubatud	Nahk on liiga paks või õhuke, kipras, kuiv, liigeste kohtadel voltides. Nõrk harjasekasv, väga peenike harjas
Punktide summa		100	100		

BREITTOVI TÕUGU SUGUSIGADE KEHAEHITUSE HINDAMINE.

Jrk. nr.	Kehaosad	Hinne		Tähtsamad kehaehituse tunnused	Kehaehituse vead ja puudused
		Kõrgeim punktide arv kuldil	emisel		
1	2	3	4	5	6
Kogumulje ja konstitutsioon.					
1.	Tõutunnused	6	6	Ilmselt rasvatüüpi, küllalt suured, tugeva konstitutsiooniga seed	Mitteküllaldaselt väljaarenenud rasvasea tüüp, puudulik kasv, kore kehaehitus
2.	Konstitutsioon ja kehavormid	12	12	Terve, tugev, proportsionaalse kehaehitusega hästi arenenud siga	Nõrk luustik, mitteproportsionaalselt ja puudulikult arenenud siga
3.	Liikumine	3 21	3 21	Vaba, kindel, ilma tagakeha vibamata	Mitte küllaldaselt energiline, mitte vaba, tagakeha vibamine
Märkus. Kõrgeim hinne kogumulje ja konstitutsiooni eest antakse seale, kelle eluskaalu, kehapikkuse, turja kõrguse ja rinnaümbermõõdu näitajad vastavad vähemalt I klassi nõuetele.					

Pea ja kael.

4.	Pea ja kael	4 4	4 4	Mitte toores, mõõduka suurusega parajalt nõgusa profiiliga. Koon paraja pikkusega, lai. Otsmik lai. Paled laialt asetsevad, lihavad, tihedad. Kõrvad mõõdukalt rippuvad. Kael lihav, lai	Toores, suur pea, profiil sirge või mopsitaoline. Otsmik kitsas. Paled kitsad, mitte küllalt lihavad. Kõrvad paksud, kortsus. Kael kitsas, vähe lihav
----	-------------	--------	--------	--	---

1	2	3	4	5	6
Esikeha.					
5.	Ölad, turi	5	6	Ölad laiad, tihedad, luipu asetsevad, lihavad. Turi lai, ilma õõnsusteta abaluude kohal	Ölad kitsad, sirged, vähe lihavad, nõõritud. Turi terav, kitsas, õõnsusega abaluude kohal
6.	Jalad	5	5	Jalad kuivad, tugevad, sirged, laialt asetsevad, hästi arenenud liigestega; õigesti asetsevate sõrgatsitega ja tihedate tugevate sõrgadega	Jalad nõõrgad, x-jalad. Pehmed, vetruvad sõrgatsid. Sõrad koredad, lõhedega, ebanormaalselt kasvavad
7.	Rind	8 19	7 18	Lai ja sügav, ilma nõõrituseta abaluude taga	Kitsas, mittesügav, abaluude tagant nõõritud
Märkus. Kõrgeim hinne antakse seale rinna eest sel juhul, kui rinna sügavus vastab vähemalt I klassi nõuetele.					
Keskkeha.					
8.	Selg ja lanne	10	10	Selg lai, sirge, veidi kumer, lihav, ilma õõnsusteta laudjaga ühinemise kohal. Lanne lai, tugev	Selg kitsas, terav, nõõgus, laudjaga ühinemise kohal lohud
9.	Küljed	4	4	Süõgavad, kumerate roietega	Mittesüõgavad, lamedate roietega
10.	Kõõht ja kube	6	6	Tihe, mitte veninud ega ka sissetõõmbunud. Kube tihe ja täidlane	Veninud, lõõtv, rippuv. Kube lõõtv, lohkus
Märkus. Vanemate emiste korral vähendatakse nõõudeid kõõhu vormi suhtes.					
11.	Nisad ja udar emistel	4 24	9 29	Nii emistel kui ka kultidel vähemalt 12 ühtlaselt jaotatud nisa. Emistel peavad udar ja nisad olema hästi arenenud	Nisade arv alla 12, mitteühtlane nisade jaotus. Emistel esineb ilma piimakanaliteta nisasid, udar nõõõrgalt arenenud

1	2	3	4	5	6
Tagakeha.					
12. Laudjas		5	7	Küllalt pikk, lai, lihav	Liiga lühike, luipu, terav
13. Singid		10	10	Pikad, sügavad, laiad, hästi täidlad, ümarad	Lühikesed, kitsad, halvasti arenenud, mitte sügavad, kõhnad
14. Jalad		8	7	Tugevad, laialt asetsevad, mitte möökjalad ega koondvarbased. Tugevad sõrgatsid ja tugevad hästi arenenud sõrad	Nõrgad möökjalad, koondvarbased. Pikad, pehmed sõrgatsid. Sõrad koredad, lõhkised, kasvavad ebanormalselt
15. Suguelundid		5 28	— 24	Hästi arenenud ühesuurused munandid, munandikott mitte väga madalal asetsev, elastne ja mitterippuv	Nõrgalt, arenenud, väljapaistvalt mitteühtlased munandid. Munandikott rippuv, madalalt asetsev
Nahk ja harjas.					
16. Nahk ja harjas		4 4	4 4	Nahk tihe, elastne (mitte liiga paks). Harjas läikiv, tihe, katab ühtlaselt keha. Värvus valge	Nahk kore, mitte elaste, voltidega. Harjas tuhm, harv, katab ebaühtlaselt keha
Punktide summa		100	100		

LIIVENI TÕUGU SUGUSIGADE KEHAEHITUSE HINDAMINE.

Jrk. nr.	Kehaosad	Hinne		Tähtsamad kehaehituse tunnused	Kehaehituse vead ja puudused
		Kõrgeim punktide arv kuldil	emisel		
1	2	3	4	5	6
Kogumulje ja konstitutsioon.					
1.	Tõutunnused	7	7	Suurekasvuline, hästi väljaarenenud rasvasiga, vastav tõutüübile	Väheldane kasv, mitte küllalt väljaarenenud rasvasea tüüp, mitte tüüpiline tõule
2.	Konstitutsioon ja kehavormid	12	12	Tugev, terve, proportsionaalne, kompaktnen siga	Nõrk luustik, ebaproportsionaalne kehaehitus, toores ehk kore tüüp
3.	Liikumine	4 23	4 23	Kindel, vaba, ilma tagakeha vibamata	Mitte vaba, tagakeha vibamine
Märkus. Kõrgeim hinne kogumulje ja konstitutsiooni eest antakse seale, kelle eluskaalu, kehapikkuse, rinnasügavuse ja ümbermõõdu ning turja kõrguse näitajad vastavad vähemalt I klassi nõuetele.					

Pea ja kael.

4.	Pea ja kael	6 6	6 6	Keskmise suurusega, parajalt nõgusa profiiliga, paled laialt asetsevad, lihavad, horisontaalselt asetsevad või vähe rippuvad keskmise pikkusega kõrvad. Otsmik lai, silmade asetus lai, vaade energiline. Koon paraja pikkusega, küllalt lai; õige hammaste asetus. Kael keskmise pikkusega, lihav, ühineb hästi kehaga	Pea suur, toores või liiga õrn, sirge või mopsitaolise profiiliga. Paled kitsad, mitte küllalt lihavad. Otsmik kitsas, silmad kitsalt asetsevad. Kõrvad liiga pikad, kortsus, langevad silmadele. Koon pikk, kitsas, ülalõualuu lühem kui alumine, mitte vastastikkuse hammaste asetusega. Kael lihastevaene, lühike, ei ühine hästi kehaga
----	-------------	--------	--------	---	---

1	2	3	4	6	5
Esikeha.					
5.	Ölad ja turi	6	6	Ölad laiad, luipu asetsevad, lihavad. Turi lai, sirge, ilma õõnsusteta abaluude kohal	Ölad kitsad, sirged, vähe lihavad, turi kitsas, terav, õõnsusega abaluude kohal
6.	Esijalad	5	5	Tugevad, sirged, laialt asetsevad, hästi arenenud liigestega. Laiad, tugevad sõrad	Peened, nõrgad, kitsaltasetsevad xjalad, koondvarbased. Nõrgad, pehmed sõrgatsid, ebanormaalselt kasvavad lõhkised sõrad
7.	Rind	8 19	6 17	Lai, sügav, ilma nõõrituseta abaluude taga	Kitsas, mittesügav, nõõritud
Märkus. Kõrgeim hinne antakse seale rinna eest sel juhul, kui rinna sügavus vastab vähemalt I klassi nõuetele.					
8.	Selg ja lanne	10	10	Selg lai, sirge või vähe võlvitud. Ühineb laudjaga ilma õõnsusteta	Selg kitsas, terav, nõõgus, ühinemisel laudjaga esinevad õõnsused
Märkus. Kõrgeim hinne antakse juhul, kui keha pikkus vastab vähemalt I klassi nõuetele.					
9.	Küljed	3	3	Süõgavad, pikad, kaarjate roietega	Mittesüõgavad, lühikesed, lamedate roietega
10.	Kõõht ja kube	4	4	Tihe, mitte veninud ega ka sissetõmbunud, ühinedes rinnaga ilma terava eraldusjooneta. Kube tihe, täidlane	Veninud, vedel, ühinedes rinnaga moodustab terava eraldusjoone. Kube vedel, lohkus
Märkus. Vanemate emiste korral vähendatakse nõõudeid kõõhu vormi suhtes.					
11.	Nisad ja udar emistel	4 21	9 26	Nii emised kui ka kuldid peavad omama vähemalt 12 ühtlaselt jaotatud nisa. Emistel peavad olema udar ja nisad hästi arenenud	Nisade arv väiksem kui 12, mitteühtlane, nisade jaotus. Esineb ilma piimakanaliteta, mittetõõtavaid nisasid. Udar nõõrgalt arenenud

1	2	3	4	5	6
Tagakeha.					
12. Laudjas		5	7	Küllalt pikk, lai, veidi luipu, lihav	Lühike, kitsas, luipu, terav, lihastekehv
13. Singid		10	10	Laiad, lihavad, hästi arenenud ja täidlased, ulatuvad ilma järsu üleminekuta kuni kannaliigesteni	Lühikesed, nõrgalt täidlased, järsu üleminekuga kannaliigese juures
14. Tagajalad		7	7	Tugevad, laialt asetsevad, sirged, ilma koondkandsuseta, mitte möökjad, hästi arenenud liigestega. Tugevad sõrgatsid. Hästi arenenud, tugevad sõrad	Nõrgalt, kitsalt asetatud, koondkandsus, möökjalad. Nõrgalt arenenud kannaliigesed. Pehmed, sõrgatsid. Nõrgad, ebaõigesti kasvavad lõhkised sõrad
15. Kuldi sugu- elundid		5 27	— 24	Hästi arenenud, ühesuurused sugu- näärmed. Munandikott mitte väga madalal asetsev, elastne ja mitte väga rippuv	Nõrgalt arenenud, väljapaistvalt mitteühtlased munandid, munandi- kott rippuv ja väga madalal asetsev
16. Nahk ja harjas		4 4	4 4	Nahk keskmise paksusega, tihe, elastne, puhas, ilma voltideta. Har- jas läikiv, pikk, tihe, katab ühtla- selt keha, ilma tugeva lokita. Vär- vus valge, must või mustakirju	Nahk voldiline, harjas harv, lühike, ei kata ühtlaselt keha
Punktide summa		100	100		

BERKŠIRI TÕUGU SUGUSIGADE KEHAEHITUSE KIRJELDUS JA HINDAMINE.

Jrk. nr.	Kehaosad	Hinne		Tähtsamad kehaehituse tunnused	Tähtsamad kehaehituse vead ja puudused
		Kõrgeim punktid kuldil	arv emisel		
1	2	3	4	5	6
Kogumulje ja konstitutsioon.					
1.	Tõutüüp	8	8	Hea kehaehitusega pekisiga	Väheldane kasv, mitte tõutüübliline
2.	Konstitutsioon ja kehavormid	12	12	Terve, tugev, liikuv, energiline, tugeva konstitutsiooniga proportsionaalse kehaehitusega	Õrn, ülearenenud konstitutsioon, nõrk luustik, ebaproportsionaalselt arenenud kehaosad
3.	Liikumine	3 23	3 23	Kindel, vaba, ilma tagakeha vibamata	Mitte energiline, kinnine, tugev tagakeha vibamine

Märkus. Kõrgeim hinne kogumulje ja konstitutsiooni eest antakse seale, kelle eluskaalu, kehapikkuse, turja kõrguse, rinna ümbermõõdu ja rinna sügavuse näitajad vastavad vähemalt I klassi nõuetele.

Pea ja kael.

4.	Pea ja kael	6 6	6 6	Pea mõõdukalt lühike, mitte mopsitaoline, otsmik lai. Silmad laialt asetsevad. Profiil nõgus. Koon mõõduka pikkusega, lai, õige hammaste vastastikune asetus. Paled laiad, kõrvad keskmise suurusega, püstjad või veidi längus. Kael mõõduka pikkusega, paks	Pea liig lühike, mopsitaoline, otsmik kitsas, loid vaade, liiga nõgus profiil. Koon kitsas, paled kitsad. Ebaõige lõualuude asetus. Liiga pikad, paksumad ja rippuvad kõrvad. Kael ei ühine ilma märgatava üleminekuta kehaga
----	-------------	--------	--------	--	---

1	2	3	4	5	6
Esikeha.					
5.	Õlad ja turi	6	6	Õlad laiad, ühinevad hästi kehaga, turi lai, sirge	Õlad kitsad, nõrgalt täidetud, turi kitsas, terav, õõnsusega abaluude vahel
6.	Jalad	5	5	Kuivad, sirged, tugevad, laialt asetsevad tugevate sõrgatsitega ja tugevate sõrgadega	Jalad toored, ebaõige asetus, x-jalad, nõrgad pehmed sõrgatsid, lõhkised ebaõigesti kasvavad sõrad
7.	Rind	8	6	Sügav, lai, ilma nõõrituseta	Kitsas, mittesügav nõõritud rind
		19	17		
M ä r k u s. Kõrgeim hinne rinna eest antakse juhul, kui rinna sügavus vastab vähemalt I klassi nõuetele.					
Keskkeha.					
8.	Selg ja lanne	10	10	Selg lai, lihav, sirge või veidi kumer. Lanne lai, tugev, ilma õõnsusteta	Kitsas, mittesügav, õõnsustega abaluude taga
M ä r k u s. Kõrgeim hinne antakse seale keskkoha eest sel juhul, kui kehapiikkus vastab vähemalt esimese klassi nõuetele.					
9.	Küljed	3	3	Kumerad, sügavad, parajalt pikad	Mittesügavad lühikesed, liiga lame-dad roided
10.	Kõht ja kube	3	5.	Kõht tihe, mitte rippuv ega sissetõmbunud, ühinedes rinnaga ilma murdjooneta. Kube tihe, täis	Kõht veninud, rippuv või sissetõmbunud, ühinedes rinnaga moodustab järsu ülemineku. Kube lohkus, veninud
M ä r k u s. Vanemate emiste kohta kõhu kuju suhtes nõuet vähendatakse.					

	1	2	3	4	5	6
11. Nisad ja udar emistel			4 20	9 27	Nii emistel kui kultidel peab olema vähemalt 12 ühtlaselt asetsevat nisa. Emistel peavad nisad ja udar olema hästi arenenud.	Nisade arv väiksem kui 12, ebaühtlaselt asetsev, emistel esineb ilma piimakanaliteta mittetöötavaid nisasid. Nõrgalt arenenud udar
Tagakeha.						
12. Laudjas			5	7	Möödukalt pikk, lai, sirge või veidi luipu, lihav	Lühike, väga luipu, kitsas
13. Singid			10	10	Sügavad, laiad, lihavad, ulatuvad ilma terava üleminekuta kandadeni	Lühikesed, nõrgalt täidlased, kõhnad
14. Jalad			8	6	Möödukalt pikad, laialt asetsevad, tugevad, ilma koondkandsuseta, mitte möökjalad. Tugevad pägimed	Nõrgad, kitsalt asetsevad, möökjad, koondkandsus. Pehmed, v e t r u v a d sõrgatsid. Lõhenenud, ebaõigesti kasvavad sõrad
15. Kuldi sugu-elundid			5 28	— 23	Hästi arenenud ühesuurused sugu-näärmed, munandikott mitte rippuv	Nõrgalt arenenud ebaühtlase suurusga sugunäärmed, munandikott madalalt asetsev, rippuv
Nahk ja harjas.						
16. Nahk ja harjas			4 4	4 4	Nahk tihe, elastne; harjas tihe, katab ühtlaselt kogu keha, värvus must, jalad kuni põlvedeni valged, valged märgid otsmikul, jalgadel ja sabal	Nahk kore, voldiline, mitteelastne, harjas hõre, valgeid märke (peale loetletud kohtade) ei ole lubatud
Hindepunktide summa			100	100		

PIKAKÖRVALISTE VALGET TÕUGU SUGUSIGADE KEHAEHITUSE
KIRJELDUS JA HINDAMINE.

Jrk. nr.	Kehaosad	Hinne		Tähtsamad kehaehituse tunnused	Tähtsamad kehaehituse vead ja puudused
		Kõrgeim punktide arv kudil	emisel		
Kogumulje ja konstitutsioon.					
1.	Tõutunnused	6	6	Suur, liharasva tüüpi, hästi arenenud sinkidega, silmadele rippuvate kõrvadega siga Mitteküllaldaselt arenenud lühikese kehaga siga	Nõrk luustik, ülearenenud konstitutsioon. Arenemata, lühike siga
2.	Konstitutsioon ja kehavormid	12	12	Terve, tugeva, proportsionaalselt arenenud, pika ja tugeva kehaga, rahuliku temperamendiga siga	Mitteküllaldaselt arenenud keskkeha, närviline temperament
3.	Liikumine	5 23	5 23	Kindel, vaba, ilma tagakeha vibamata	Mitteenergiline, kinnine
Märkus. Kõrgeim hinne kogumulje ja konstitutsiooni eest antakse sigadele, kellede eluskaalu, kehapikkuse, turja kõrguse, rinna ümbermõõdu ja rinna sügavuse näitajad vastavad vähemalt I klassi nõuetele.					
Pea ja kael.					
4.	Pea ja kael	4 4	4 4	Pea keskmise pikkusega, veidi nõgusa profiiliga, otsmik lai, koon parajalt pikk, kõrvad pikad, ripuvad üle silmade ja ulatuvad karsa otsani. Kael mõõdukalt lihav	Liiga toores, suur pea, sirge profiiliga. Otsmik lai. Koon kitsas, liiga pikk

1	2	3	4	6	5
Esikeha.					
5.	Õlad ja turi	6	6	Õlad laiad, lihavad, ühinevad hästi kehaga, turi lai, kõrge, sirge	Kitsad õlad, vähe lihavad. Turi kitsas, õõnsusega abaluude vahel
6.	Jalad	5	5	Jalad tugevad, kuivad, keskmise pikkusega, sõrgatsid sirged, tugevad; tugevad sõrad	Jalad toored, x-jalad, koondvarbasus. Sõrgatsid pehmed; vetruvad; koredad. Valesti kasvavad sõrad
7.	Rind	8	8	Lai, sügav	Kitsas, mittesügav, nõõritud
		19	19		
Märkus. Kõrgeim hinne antakse rinna eest seale siis, kui rinna sügavus vastab vähemalt I klassi nõuetele.					
Keskkeha.					
8.	Selg ja lanne	10	10	Selg lai, sirge, veidi võlvitud, lihav, ilma õõnsusteta	Kitsas, terav, nõgus, õõnsustega laudjaga ühinemise kohal
Märkus. Kõrgeim hinne antakse seale keskkeha eest ainult siis, kui kehapikkuse näitajad vastavad vähemalt I klassi nõuetele.					
9.	Küljed	3	3	Küljed sügavad, pikad	Mittesügavad, lühikesed, liiga lame-date roietega
10.	Kõht ja kube	3	3	Kõht tihe, mitte sissetõmbunud, kube täidlane	Sissetõmbunud kõht, ühineb järsult üle minnes rinnaga. Kube lõtv, sisse-vajunud, tühi
Märkus. Vanemate emiste puhul vähendatakse nõudeid kõhu suhtes.					
11.	Nisad ja udar emistel	4	9	Nii kultidel kui emistel peab olema vähemalt 12 ühtlaselt asetsevat nisa. Emisel peavad nisad ja udar olema hästi arenenud	Nisade arv väiksem kui 12, ebaühtlaselt asetsevad. Emistel esineb ilma piimakanaliteta, mittetöötavaid nisasid, halvasti arenenud udar

1	2	3	4	5	6
Tagakeha.					
12.	Laudjas	6	8	Laudjas pikk, ühtlaselt langev, lai. Saba pikk, tüükast jämedam	Lühike, luipu, terav. Saba lühike, tüükast peenike
13.	Singid	10	10	Suured. lihavad, hästi arenenud ja täidlased, ümarad, pikad, ulatuvad kuni kandadeni	Kitsad, lühikesed, vähetäidlased
14.	Jalad	8	6	Laialt asetsevad. Tugevad, ilma koondkandsuseta, mitte mөөkjad. Sõrgatsid mitte vetruvad. Sõrad tugevad	Kitsalt asetsevad, nõrgad, koondkandsus. Liig pikad, vetruvad sõrgatsid. Mitte õigesti kasvavad, koredad sõrad
15.	Kuldi sugu-ehundid	5 29	— 24	Hästi arenenud ühesuurused sugunäärmed, munandikott mitte rippuv ega liiga madalalt asetsev	Nõrgalt arenenud mitteühtlase suurusega sugunäärmed. Munandikott kortsus, rippuv, madalalt asetsev
Nahk ja harjas.					
16.	Nahk ja harjas	5 5	5 5	Nahk sile, tihe, valge. On lubatud mitte suured hallid ja sinakasmustade plekkide esinemine. Harjas tihe, läikiv, valge, sageli pikk, lainjas	Nahk kortsus, voldiline, mitteelastne. Harjas hõre, lühike.
Hindepunktide summa		100	100		

LÜHIKÕRVALISTE VALGET TÕUGU SUGUSIGADE KEHAEHITUSE
KIRJELDUS JA HINDAMINE.

Jrk. nr.	Kehaosad	Hinne		Tähtsamad kehaehituse tunnused	Tähtsamad kehaehituse vead ja puudused
		Kõrgeim punktide arv kuldil	emisel		
1	2	3	4	5	6
Kogumulje ja konstitutsioon.					
1.	Tõutunnused	6	6	Pekitüüpi, mõõdukalt pika kehaga, madalate jalgadega siga	Mitte küllaldaselt arenenud, lame keha
2.	Konstitutsioon ja kehavormid	12	12	Terve, tugeva, proportsionaalselt arenenud sügava rinnaga, kumerate roietega. Rahuliku temperamendiga siga	Nõrk luustik, õrn konstitutsioon, närviline temperament
3.	Liikumine	3	3	Kindel, vaba, ilma tagakeha vibamata	Mitteenergiline, kinnine
Märkus. Kõrgeim hinne kogumulje ja konstitutsiooni eest antakse sigadele, kelle eluskaalu, kehapikkuse, turja kõrguse, rinna ümbermõõdu ja rinna sügavuse näitajad vastavad vähemalt I klassi nõuetele					

Pea ja kael.

4.	Pea ja kael	4	4	Pea mitte toores, mõõduka suurusega, märgatavalt nõgusa profiiliga. Otsmik lai. Koon lai, mitte pikk. Paled tihedad, laiad, lihavad. Silmade asetus lai. Kõrvad lühikesed, püstjad, ettepoole hoiduvad. Kael mõõduka pikkusega, lihav, ühineb hästi kehaga	Liig toores, suur, mitte küllalt nõgusa profiiliga või mopsitaoline. Otsmik kitsas, koon peen või liiga lühike. Mitte õige hammaste vastastikune asetus. Kitsad paled. Paksud, poolrippuvad kõrvad. Kael pikk või liig lühike, ühineb järsu ülemineku-ga kehaga
----	-------------	---	---	--	---

1	2	3	4	5	6
Esikeha.					
5. Õlad ja turi	6	6	Õlad laiad, lihavad, ühinevad hästi kehaga. Turi lai, kõrge, sirge	Kitsad, lihastevaesed õlad. Turi kitsas, õõnsusega abaluude kohal	
6. Jalad	5	5	Jalad tugevad, sirged, mitte kõrged, sõrgatsid sirged, mittevetruvad, sõrad tugevad	Jalad toored, mitte õigelt asetsevad, x-jalad, nõrgad, koredad, ebaõigesti kasvavad sõrad	
7. Rind	8	8			
	19	19	Lai, sügav	Kitsas, mitte sügav, nõõritud rind	
Märkus.	Kõrgeim hinne antakse seale rinna eest siis, kui rinna sügavus vastab vähemalt I klassi nõuetele.				
Keskeha.					
8. Selg ja lanne	10	10	Selg lai, sirge, veidi kumer	Kitsas, terav, nõõgus, õõnsustega laudjaga ühinemise kohal	
Märkus.	Kõrgeim hinne antakse seale keha eest ainult siis, kui kehapikkus vastab vähemalt I klassi nõuetele.				
9. Küljed	4	4	Küljed sügavad, kumerate roietega	Mittesügavad, lühikesed, lamedate roietega	
10. Kõõht ja kube	4	4	Kõõht lame, mitte sissetõõmbunud, kube täidlane	Kõõht liiga rippuv või sissetõõmbunud. Kube lõtv, õõnes, mitte täidlane	
Märkus.	Vanemate emiste korral vähendatakse nõõudeid kõõhu vormi suhtes.				
11. Nisad ja udar emistel	4	9	Nii emistel kui kultidel peab olema vähemalt 12 ühtlaselt asetsevat nisa. Emistel peavad nisad ja udar olema hästi arenenud	Nisade arv väiksem kui 12, ebaühtlaselt asetsevad, emistel esineb ilma piimakanaliteta, mittetõõõtavaid nisasid, udar nõõrgalt arenenud	
22	27				
Tagakeha.					
12. Laudjas	6	7	Laudjas mõõõdukalt pikk, veidi luipu, lai, saba tüükast jämedam	Lühike, luipu, terav, saba tüükast peenike, lühike	

	1	2	3	4	5	6
13. Singid			10	10	Suured, lihavad, ümarad, hästi arenenud, täidlased, ulatuvad kuni kandadeni	Väikesed, lühikesed, vähe täidlased
14. Jalad			8	7	Laialt asetsevad, tugevad, ilma koondkandsuseta, mitte mõõkjala'l. Tugevad sõrgatsid. Tugevad sõrad	Kitsalt asetsevad, nõrgad, koondkandsus. Mõõkjalad. Pehmed, lihavad, vetruvad sõrgatsid. Koredad, valesti kasvavad sõrad
15. Kuldi suguelundid			5 29	— 24	Hästi arenenud, ühesuurused sugunäärmed. Munandikott mitte liig madalal asetsev, elastne ja mitte rippuv	Nõrgalt arenenud, ebauhtlase suurusega sugunäärmed. Munandikott kortsus, madalalt asetsev
Nahk ja harjas.						
16. Nahk ja harjas			5 5	5 5	Nahk sile, tihe, valge. Harjas tihe, läikiv, valge, vahel lainjas	Nahk kortsus, voltis mitteelastne. Harjas hõre
Hindepunktide summa			100	100		

MANGALITSA TÕUGU SUGUSIGADE KEHAEHITUSE KIRJELDUS
JA HINDAMINE.

Jrk. nr.	Kehaosad	Hinne		Tähtsamad kehaehituse tunnused	Tähtsamad kehaehituse vead ja puudused
		Kõrgeim punktide arv ku'dil	emisel		
1	2	3	4	5	6
Kogumulje ja konstitutsioon.					
1.	Tõutüüp	5	5	Rasvatüüpi, hästi väljaarenenud järgmiste tõtunnustega siga: värvus helekollane, pärast karvavahetust hall, harjas lokkis, kuni karvavahetuseni aluskarvaga. Kärss, silmalaud, udar ja nisad, sõrad ja sabaots mustad. Keha kompaktnel, tünnitaoline, tugevatel kuivadel jalgadel	Väheldane kasv, nõrgad jalad, mitte küllalt rasvatüüpi ega tõuilmeline, nahal ja sõrgadel esineb valget värvust
2.	Konstitutsioon ja kehavormid	10	10	Terve, hästi arenenud, proportsionaalse kehaehitusega, lühikese kehaga, kompaktnel, ümar, veidi võlvitud seljaga siga. Konstitutsioon tugev	Nõrk luustik, kehaosad mitteproportsionaalselt arenenud, kore, õrn konstitutsioon
3.	Liikumine	3	3	Energiline, vaba	Mitteenergiline, ebakindel, rahutu
		18	18		

Märkus. Kõrgeim hinne kogumulje ja konstitutsiooni eest antakse seale, kelle eluskaalu, kehapiikkuse, turja kõrguse, rinna übermõõdu ja rinna sügavuse näitajad vastavad vähemalt I klassi nõuetele.

1	2	3	4	5	6
Pea ja kael.					
4. Pea ja kael		5	5	Kerge, keskmise suurusega, mitte toores, laialt asetsevate lihavate paledega, kärss must, kõrvad ripuvad kergelt silmadel, silmad väikesed, mustade laugudega, sügavalt asetsevad, vaade energiline. Profiil sirge või veidi nõgus. Koon mõõdukalt pikk. Õige hammaste vastastikuse asetusega. Kael keskmise pikkusega, küllalt lihav, mõõdukalt paks, ühineb hästi kehaga	Pea õrn, veidi toores, kärsal valged laigud, paled kitsad, kõrvad suured, tugevasti silmadele rippuvad, silmad kitsalt asetsevad, vaade mitte energiline. Profiil väga nõgus, hammaste vastastikkune asetus ebaõige. Liiga pikk või liiga lühikene koon. Kael liiga pikk, lihastevaene, ühineb kehaga järsu üleminekuga

Esikeha.

5. Õlad ja turi		6	6	Laiad lihavad õlad, ühinevad hästi kehaga, turi mõõdukalt lai, sirge, ilma õõnsuseta abaluude vahel	Õlad kitsad, lihastevaesed, turi kitsas, terav, õõnsusega abaluude vahel
6. Esijalad		6	6	Mõõduka kõrgusega, tugevad, kuivad, sirged, laialt asetsevad, õigesti asetsevate sõrgatsitega ja tugevate mustade sõrgadega	Liig kõrged, toored, ebaõigesti asetsevad, x-jalad, koondkandsus. Nõrgad, koredad, värvuselt kirjud sõrad. Pehmed sõrgatsid
7. Rind		8	8	Lai, sügav, ümar, ilma õõnsusteta abaluude taga	Kitsas, mittedüüv, nõõritud
		20	20		

Märkus. Kõrgeim hinne rinna eest seale antakse sel juhul, kui ta rinna sügavus vastab vähemalt I klassi nõuetele.

Keskkeha.

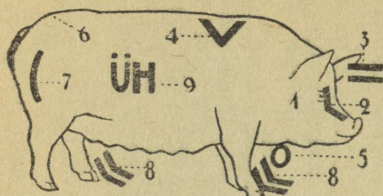
8. Selg ja lanne		11	11	Selg tugev, sirge või vähe võlvitud. Lanne sirge, lai, ilma õõnsusteta laudjaga ühinemise kohal	Selg kitsas, terav, nõrk, nõgus, õõnsustega abaluude taga. Nõrk lanne
------------------	--	----	----	---	---

Märkus. Kõrgeim hinne antakse seale keskkeha eest siis, kui kehapiikkus vastab vähemalt I klassi nõuetele.

1	2	3	4	5	6
9. Küljed		4	4	Sügavad, mõõdukalt pikad, kumerate roietega	Lamedad, mitte sügavad
10. Kõht ja kube		4	4	Tihe, mitte rippuv ega sissetõmbunud, ühineb ilma murdjooneta rinnaga. Kube tihe, täidlane	Kore, rippuv sissetõmbunud hurda, moodustab ühinedes rinnaga murduva joone. Kube lohkus, kore
11. Nisad ja udar emistel		4 23	9 28	Emistel ja kultidel vähemalt 10 ühtlaselt jaotatud nisa. Emistel udar ja nisad hästi arenenud	Nisade arv väiksem kui 10, mitte ühtlaselt jaotatud. Emistel udar ja nisad nõrgalt arenenud
Tagakeha.					
12. Laudjas		7	8	Mõõduka pikkusega, lai, veidi luipu	Lühike, tugevalt luipu, kitsas, terav
13. Singid		7	7	Lamedad, ümarad, mittesügavad	Liiga kitsad, mitte väljaarenenud
14. Tagajalad		9	8	Mõõdukalt kõrged, tugevad, laialt asetsevad, ilma koondkandsuseta, mitte mõökjalad. Sõrgatsid tugevad ja värvuselt mustad	Mõökjalgsus, kitsalt asetsevad, kõrged, esineb koondkandsus. Vetrudev, pehme sõrgats. Kõredad, täpilised sõrad
15. Suguelundid		5 28	— 23	Hästi arenenud ühesuurused sugunäärmed. Munandikott elastne, mitte rippuv	Nõrgalt arenenud sugunäärmed, ebaühtlase suurusega, kore, rippuv munandikott
16. Nahk ja harjas		6 6	6 6	Nahk tihe, tugev, elastne, must, ilma voltideta liikmetel. Harjas talvel pikk, tihe ja lokkis, tihedalt keha katva aluskarvaga. Pärast karvavahetust on harjas peenike ja läikiv. Värvus helekollane, pärast karvavahetust hall, punaka helgiga	Kore, paks, mitteelastne, voldiline, karvakate nõrk, mitte lokkis, turjal ja külgedel esineb sirge harjas, enne karvaajamist ei esine aluskarva. Mitteüüpiline värvus
Hindepunktide summa				100	100

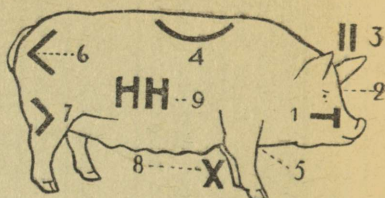
KEHAEHITUSE KIRJELDAMISEKS KASUTATAV VÕTI.

Joonis 1.

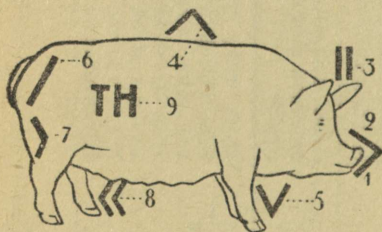
1. Pea normaalne (ei märgita).
2. Profiil väga nõgus.
3. Kõrvad horisontaalsed.
4. Nõõritud rind (õõnsused abaluude taga).
5. Lai rind.
6. Laudjas normaalne (ei märgita).
7. Singid täidlased.
8. Sõrgatsid nõrgad.
9. Harjas normaalne (ühtlane).

Joonis 3.

1. Pea lühike.
2. Profiil parajalt nõgus (ei märgita).
3. Kõrvad püstjad.
4. Nõrk (nõgus) selg.
5. Rind normaalne (ei märgita).
6. Laudjas terav.
7. Sink nõrgalt arenenud.
8. X-kujulised jalad.
9. Harjas hõre.

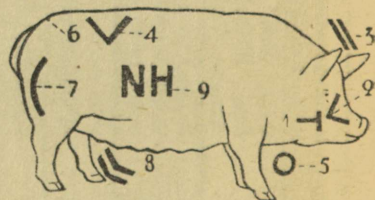
Joonis 2.

1. Pea pikk.
2. Profiil sirge.
3. Kõrvad püstjad.
4. Selg küürus.
5. Rind kitsas.
6. Laudjas luipu.
7. Singid nõrgalt arenenud (kõhn).
8. Jalad mõõkjad.
9. Harjas tihe.

Leppemärgid.
tunnus tugevasti väljapaistev.

Joonis 4.

1. Pea lühike.
2. Profiil liiga nõgus.
3. Kõrvad lontis.
4. Lanne nõrk.
5. Rind lai.
6. Laudjas sirge (ei märgita).
7. Singid täidlased.
8. Karvakate normaalne.

tunnus nõrgalt väljapaistev.

KLASSI MÄÄRAMINE KAHE NÄITAJA ALUSEL.

Kahe näitaja klassid		Kokkuvõtte klass	Kahe näitaja klassid		Kokkuvõtte klass
Eliit	Eliit	Eliit	I kl.	III kl.	II kl.
Eliit	I kl.	Eliit	I kl.	v/k	III kl.
Eliit	II kl.	I kl.	II kl.	II kl.	II kl.
Eliit	III kl.	II kl.	II kl.	III kl.	II kl.
Eliit	v/k	III kl.	II kl.	v/k	v/k
I kl.	I kl.	I kl.	III kl.	III kl.	III kl.
I kl.	II kl.	I kl.	III kl.	v/k	v/k

Näide. Sigivus — I kl., piimarohkus — II kl., kokkuvõte — I klass.
 Sama — sigivus — II kl., piimarohkus — I kl., kokkuvõte — I klass.

Vanemate omadustelt (jõudluselt) — eliitklass, järglaste eluskaalu eest II kl., kokkuvõte — I klass või vanemate omadustelt — II kl., järglaste eluskaalult — eliitklass, kokkuvõte — I klass.

ELUSKAALU ALUSEL NOORSIGADE KLASSIDESSE MÄÄRAMISE TABEL.

Jrk. nr.	Tõug	2 kuu vanuste noorsigade klass				4 kuu vanuste noorsigade klass			
		Eliit	I	II	III	Eliit	I	II	III
1.	Suur valge	18	14	12	10	46	36	33	26
2.	Ukraina stepi	18	14	12	10	46	36	33	26
3.	Pikakõrvaline valge	18	14	12	10	46	36	33	26
4.	Liiveni	18	14	12	10	46	36	33	26
5.	Breitovi	18	14	12	10	40	36	32	27
6.	Siberi põhja	16	14	12	9	40	34	28	24
7.	Berkširi	15	12	11	10	40	35	32	28
8.	Mirgorodi	16	14	12	9	39	32	28	24
9.	Lühikõrvaline valge	15	12	10	9	39	30	22	19
10.	Mangalitsa-karpaadi alaperekond	13	11	10	9	31	25	22	19
11.	Mangalitsa-ungari alaperekond	10	9	8	7	26	23	20	18

VARAVALMIVUSE ALUSEL SIGADE KLASSIDESSE MAARAMISE TABEL.

Klassid	Nuumalolevate kesikute vanus päevades, mille juures nad saavutasid eluskaalu	
	100 kg	150 kg
Eliit	210	300
I klass	230	330
II klass	250	360
III klass	280	390

KÕIKIDE (VÄLJA ARVATUD BERKSIRI JA MANGALITSA) TOUGU SUGUKULTIDE JÄRGLASTE ALUSEL HINDAMISE SKAALA.

Kuldi klass	Esimest korda poeginud tütarde		Kaks ja enam kordi poeginud tütarde	
	sigivus	piimarohkus	sigivus	piimarohkus
Eliit	10 ja enam	55	11 ja enam	65
I klass	9	45	10	55
II klass	8	40	9	45
III klass	7	35	8	40

BERKŠIRI JA MANGALITSA TÕUGU SUGUKULTIDE JÄRGLASTE
ALUSEL HINDAMISE SKAALA.

Kuldi klass	Esimest korda poegi- nud tütarde		Kaks ja enam kordi poeginud tütarde	
	sigivus	piimarohkus	sigivus	piimarohkus
Eliit	9 ja enam	50	10 ja enam	60
I klass	7—8	40	8—9	50
II klass	6	35	7	40
III klass	5	30	6	35

BONITEERIMISEL EMISTE JÕUDLUSE HINDAMISEKS KASUTATAV
SKAALA.

Tõud	Emiste klass	Esimest korda poeginud		Mitu korda poeginud	
		sigivus	piima- rohkus	sigivus	piima- rohkus
Kõik sigade tõud, väl- ja arvatud berkširi ja mangalitsa tõud	Eliit	11	60	12	70
	I klass	10	50	11	60
	II klass	9	40	10	50
	III klass	7	35	8	40
Berkširi ja Manga- litsa tõud	Eliit	9	45	10	50
	I klass	7	35	8	40
	II klass	6	30	7	35
	III klass	5	25	6	30

SUURT VALGET TÕUGU NOORTE SUGUSIGADE ARENEMISE
HINDAMISE AJUTINE SKAALA.

Kuldid.

Vanus	Eluskaal (kg)				Kehapikkus (cm)			
	eliit	I	II	III	eliit	I	II	III
	vähemalt				vähemalt			
2 kuud	20	15	12	10	—	—	—	—
2 kuud 10 päeva	24	18	15	12	—	—	—	—
2 kuud 20 päeva	29	22	18	15	—	—	—	—
3 kuud	34	26	22	18	—	—	—	—
3 kuud 10 päeva	39	30	25	20	—	—	—	—
3 kuud 20 päeva	44	34	29	23	—	—	—	—
4 kuud	49	38	33	26	—	—	—	—
4 kuud 10 päeva	54	42	37	29	—	—	—	—
4 kuud 20 päeva	59	47	41	32	—	—	—	—
5 kuud	64	52	45	35	—	—	—	—
5 kuud 10 päeva	69	57	49	38	—	—	—	—
5 kuud 20 päeva	74	62	53	41	—	—	—	—
6 kuud	80	67	58	45	110	106	96	86
6 kuud 10 päeva	85	72	62	48	112	108	98	88
6 kuud 20 päeva	90	77	66	51	114	110	100	90
7 kuud	96	82	71	55	117	112	102	92
7 kuud 10 päeva	101	87	75	58	119	114	104	94
7 kuud 20 päeva	106	92	79	62	121	116	106	96
8 kuud	112	97	84	66	124	118	108	98
8 kuud 10 päeva	117	102	88	69	126	120	110	100
8 kuud 20 päeva	122	107	92	73	128	122	112	102
9 kuud	128	112	97	77	131	124	114	104
9 kuud 10 päeva	133	117	101	80	133	126	116	106
9 kuud 20 päeva	138	122	105	84	135	128	118	108
10 kuud	144	128	110	88	138	130	120	110
10 kuud 10 päeva	149	133	114	91	140	132	122	112
10 kuud 20 päeva	154	138	118	95	142	134	124	114
11 kuud	160	144	123	99	145	136	126	116
11 kuud 10 päeva	165	149	127	102	147	138	128	118
11 kuud 20 päeva	170	154	131	106	149	140	130	120
12 kuud	176	160	136	110	152	142	132	122

SUURT VALGET TÕUGU NOORTE SUGUSIGADE ARENEMISE
HINDAMISE AJUTINE SKAALA.

Emised.

Vanus	Eluskaal (kg)				Kehapikkus (cm)			
	eliit	I	II	III	eliit	I	II	III
	vähemalt				vähemalt			
2 kuud	18	14	12	10	—	—	—	—
2 kuud 10 päeva	22	17	15	12	—	—	—	—
2 kuud 20 päeva	27	21	18	15	—	—	—	—
3 kuud	32	25	22	18	—	—	—	—
3 kuud 10 päeva	36	28	25	20	—	—	—	—
3 kuud 20 päeva	41	32	29	23	—	—	—	—
4 kuud	46	36	33	26	—	—	—	—
4 kuud 10 päeva	50	40	36	29	—	—	—	—
4 kuud 20 päeva	55	44	40	32	—	—	—	—
5 kuud	60	48	44	35	—	—	—	—
5 kuud 10 päeva	64	52	48	38	—	—	—	—
5 kuud 20 päeva	69	56	52	41	—	—	—	—
6 kuud	74	61	56	45	106	102	92	82
6 kuud 10 päeva	79	65	60	48	108	104	94	84
6 kuud 20 päeva	84	70	64	51	110	106	96	86
7 kuud	89	75	69	55	113	108	98	88
7 kuud 10 päeva	94	80	73	58	115	110	100	90
7 kuud 20 päeva	99	85	77	62	117	112	102	92
8 kuud	104	90	82	66	120	114	104	94
8 kuud 10 päeva	109	90	82	66	122	116	106	96
8 kuud 20 päeva	114	100	90	73	124	118	108	98
9 kuud	120	105	95	77	126	119	109	99
9 kuud 10 päeva	125	110	99	80	128	121	111	101
9 kuud 20 päeva	130	115	103	84	130	123	113	103
10 kuud	135	120	107	88	132	124	114	104
10 kuud 10 päeva	141	125	111	91	134	126	116	106
10 kuud 20 päeva	146	130	115	95	138	129	119	109
11 kuud	151	135	119	99	136	128	118	108
11 kuud 10 päeva	155	140	122	102	140	131	121	111
11 kuud 20 päeva	160	145	126	106	142	133	123	113
12 kuud	165	150	130	110	144	134	124	114

MIRGORODI TÕUGU NOORTE SUGUSIGADE ARENEMISE
HINDAMISE AJUTINE SKAALA.

Kuldid.

Vanus	Eluskaal (kg)				Kehapikkus (cm)			
	eliit	I	II	III	eliit	I	II	III
	vähemalt				vähemalt			
2 kuud	18	15	12	9	—	—	—	—
2 kuud 10 päeva	21	18	15	11	—	—	—	—
2 kuud 20 päeva	24	21	18	14	—	—	—	—
3 kuud	28	24	21	17	—	—	—	—
3 kuud 10 päeva	32	28	24	19	—	—	—	—
3 kuud 20 päeva	36	32	27	22	—	—	—	—
4 kuud	41	36	30	25	—	—	—	—
4 kuud 10 päeva	46	42	36	28	—	—	—	—
4 kuud 20 päeva	52	48	42	31	—	—	—	—
5 kuud	58	54	48	35	—	—	—	—
5 kuud 10 päeva	62	58	51	38	—	—	—	—
5 kuud 20 päeva	67	62	54	42	—	—	—	—
6 kuud	72	67	58	46	107	102	93	83
6 kuud 10 päeva	78	72	62	50	109	104	96	85
6 kuud 20 päeva	84	77	66	54	111	107	99	87
7 kuud	90	82	70	58	114	110	101	89
7 kuud 10 päeva	95	86	73	62	115	111	102	90
7 kuud 20 päeva	100	90	76	66	117	113	104	92
8 kuud	105	94	78	69	119	114	106	94
8 kuud 10 päeva	110	98	83	72	120	115	107	95
8 kuud 20 päeva	115	102	87	76	121	116	108	97
9 kuud	120	106	92	80	123	117	110	99
9 kuud 10 päeva	125	110	96	83	125	119	112	100
9 kuud 20 päeva	130	115	100	86	127	122	114	101
10 kuud	135	120	104	90	129	125	116	103
10 kuud 10 päeva	140	126	109	93	130	126	118	104
10 kuud 20 päeva	145	133	114	96	132	127	119	106
11 kuud	150	140	120	100	134	128	121	108
11 kuud 10 päeva	156	144	125	103	135	129	122	109
11 kuud 20 päeva	162	148	130	106	138	131	124	111
12 kuud	168	152	135	110	140	133	126	113

MIRGORODI TÕUGU NOORTE SUGUSIGADE ARENEMISE
HINDAMISE AJUTINE SKAALA.

Emised.

Vanus	Eluskaal (kg)				Kehapikkus (cm)			
	eliit	I	II	III	eliit	I	II	III
	vähemalt				vähemalt			
2 kuud	16	14	12	9	—	—	—	—
2 kuud 10 päeva	19	16	14	11	—	—	—	—
2 kuud 20 päeva	22	19	17	13	—	—	—	—
3 kuud	25	22	20	16	—	—	—	—
3 kuud 10 päeva	29	25	22	18	—	—	—	—
3 kuud 20 päeva	34	28	25	21	—	—	—	—
4 kuud	39	32	28	24	—	—	—	—
4 kuud 10 päeva	44	38	32	26	—	—	—	—
4 kuud 20 päeva	50	44	37	29	—	—	—	—
5 kuud	56	50	42	32	—	—	—	—
5 kuud 10 päeva	60	55	46	37	—	—	—	—
5 kuud 20 päeva	65	60	51	42	—	—	—	—
6 kuud	70	65	56	45	106	100	90	78
6 kuud 10 päeva	74	68	59	48	108	102	92	80
6 kuud 20 päeva	79	71	62	51	110	104	95	82
7 kuud	84	75	65	54	112	106	97	84
7 kuud 10 päeva	89	78	68	57	113	107	99	86
7 kuud 20 päeva	94	82	71	60	115	109	101	88
8 kuud	99	85	74	63	117	111	103	90
8 kuud 10 päeva	103	89	78	67	118	112	104	92
8 kuud 20 päeva	107	93	82	71	119	113	106	94
9 kuud	112	97	86	75	120	115	108	96
9 kuud 10 päeva	116	103	91	78	121	118	110	98
9 kuud 20 päeva	120	109	96	81	122	120	112	100
10 kuud	125	115	102	85	124	122	114	102
10 kuud 10 päeva	130	120	105	88	125	123	115	103
10 kuud 20 päeva	135	125	109	91	127	124	116	104
11 kuud	140	130	113	95	129	126	117	106
11 kuud 10 päeva	145	135	117	98	131	127	118	107
11 kuud 20 päeva	150	140	121	101	133	128	119	108
12 kuud	155	145	125	105	135	129	120	110

SIBERI PÕHJA TÕUGU NOORTE SUGUSIGADE AERNEMISE
HINDAMISE AJUTINE SKAALA.

Kuldid.

Vanus	Eluskaal (kg)				Kehapikkus (cm)			
	eliit	I	II	III	eliit	I	II	III
	vähemalt				vähemalt			
2 kuud	18	15	12	9	—	—	—	—
2 kuud 10 päeva	21	18	15	11	—	—	—	—
2 kuud 20 päeva	24	21	18	14	—	—	—	—
3 kuud	28	24	21	17	—	—	—	—
3 kuud 10 päeva	32	28	24	19	—	—	—	—
3 kuud 20 päeva	37	32	27	22	—	—	—	—
4 kuud	42	36	30	25	—	—	—	—
4 kuud 10 päeva	47	41	35	28	—	—	—	—
4 kuud 20 päeva	52	46	40	31	—	—	—	—
5 kuud	58	52	45	35	—	—	—	—
5 kuud 10 päeva	63	56	49	38	—	—	—	—
5 kuud 20 päeva	68	61	53	41	—	—	—	—
6 kuud	73	66	58	45	110	105	95	84
6 kuud 10 päeva	78	71	62	48	112	107	97	86
6 kuud 20 päeva	84	76	66	51	114	109	99	89
7 kuud	90	82	70	55	117	112	102	92
7 kuud 10 päeva	95	86	73	58	119	114	104	94
7 kuud 20 päeva	100	90	76	61	121	116	106	96
8 kuud	105	94	80	65	123	118	108	98
8 kuud 10 päeva	110	98	84	69	125	120	110	100
8 kuud 20 päeva	115	102	88	73	127	122	112	102
9 kuud	120	106	92	77	129	124	114	104
9 kuud 10 päeva	125	110	96	80	131	126	116	106
9 kuud 20 päeva	130	115	100	84	133	128	118	108
10 kuud	135	120	105	88	135	130	120	110
10 kuud 10 päeva	140	125	110	92	136	131	121	111
10 kuud 20 päeva	145	130	115	96	138	133	123	113
11 kuud	150	135	120	100	140	135	125	115
11 kuud 10 päeva	156	140	125	104	141	136	126	116
11 kuud 20 päeva	162	145	130	108	143	138	128	118
12 kuud	168	150	135	112	145	140	130	120

SIBERI PÕHJA TÕUGU NOORTE SUGUSIGADE AERNEMISE
HINDAMISE AJUTINE SKAALA.

Emised.

Vanus	Eluskaal (kg)				Kehapikkus (cm)			
	eliit	I	II	III	eliit	I	II	III
	vähemalt				vähemalt			
2 kuud	16	14	12	9	—	—	—	—
2 kuud 10 päeva	19	16	14	11	—	—	—	—
2 kuud 20 päeva	23	19	17	13	—	—	—	—
3 kuud	26	22	20	16	—	—	—	—
3 kuud 10 päeva	30	26	22	18	—	—	—	—
3 kuud 20 päeva	35	30	25	21	—	—	—	—
4 kuud	40	34	28	24	—	—	—	—
4 kuud 10 päeva	45	39	32	26	—	—	—	—
4 kuud 20 päeva	50	44	37	29	—	—	—	—
5 kuud	55	50	42	32	—	—	—	—
5 kuud 10 päeva	60	54	46	36	—	—	—	—
5 kuud 20 päeva	65	59	51	40	—	—	—	—
6 kuud	70	64	56	44	106	101	91	81
6 kuud 10 päeva	75	68	59	47	108	103	93	83
6 kuud 20 päeva	80	72	62	50	110	105	95	85
7 kuud	85	76	66	53	112	107	97	87
7 kuud 10 päeva	89	80	69	56	114	109	99	89
7 kuud 20 päeva	93	84	72	59	116	111	101	91
8 kuud	98	88	75	62	118	113	103	93
8 kuud 10 päeva	102	92	79	65	119	114	104	94
8 kuud 20 päeva	107	96	83	70	121	116	106	96
9 kuud	112	100	88	74	123	118	108	98
9 kuud 10 päeva	116	105	93	78	124	119	109	99
9 kuud 20 päeva	120	110	98	82	126	121	111	101
10 kuud	125	115	103	86	128	123	113	103
10 kuud 10 päeva	130	120	108	90	129	124	114	104
10 kuud 20 päeva	135	125	113	94	131	126	116	106
11 kuud	140	130	118	98	133	128	118	108
11 kuud 10 päeva	145	135	123	102	134	129	119	109
11 kuud 20 päeva	150	140	128	106	136	130	120	110
12 kuud	155	145	133	110	138	132	122	112

UKRAINA VALGET STEPI TÕUGU NOORTE SUGUSIGADE
ARENEMISE HINDAMISE AJUTINE SKAALA.

Kuldid.

Vanus	Eluskaal (kg)				Kehapikkus (cm)			
	eliit	I	II	III	eliit	I	II	III
	vähemalt				vähemalt			
2 kuud	20	15	12	10	—	—	—	—
2 kuud 10 päeva	24	18	15	12	—	—	—	—
2 kuud 20 päeva	29	22	18	15	—	—	—	—
3 kuud	34	26	22	18	—	—	—	—
3 kuud 10 päeva	39	30	25	20	—	—	—	—
3 kuud 20 päeva	44	34	29	23	—	—	—	—
4 kuud	49	38	33	26	—	—	—	—
4 kuud 10 päeva	54	42	37	29	—	—	—	—
4 kuud 20 päeva	59	47	41	32	—	—	—	—
5 kuud	64	52	45	35	—	—	—	—
5 kuud 20 päeva	69	57	49	38	—	—	—	—
5 kuud 10 päeva	74	62	53	41	—	—	—	—
6 kuud	80	67	58	45	110	106	96	86
6 kuud 10 päeva	85	72	62	48	112	108	98	88
6 kuud 20 päeva	90	77	66	51	114	110	100	90
7 kuud	96	82	71	55	117	112	102	92
7 kuud 10 päeva	101	87	75	58	119	114	104	94
7 kuud 20 päeva	106	92	79	62	121	116	106	96
8 kuud	112	97	84	66	124	118	108	98
8 kuud 10 päeva	117	102	88	69	126	120	110	100
8 kuud 20 päeva	122	107	92	73	128	122	112	102
9 kuud	128	112	97	77	131	124	114	104
9 kuud 10 päeva	133	117	101	80	133	126	116	106
9 kuud 20 päeva	138	122	105	84	135	128	118	108
10 kuud	144	128	110	88	138	130	120	110
10 kuud 10 päeva	149	133	114	91	140	132	122	112
10 kuud 20 päeva	154	138	118	95	142	134	124	114
11 kuud	160	144	123	99	145	136	126	116
11 kuud 10 päeva	165	149	127	102	147	138	128	118
11 kuud 20 päeva	170	154	131	106	149	140	130	120
12 kuud	176	160	136	110	152	142	132	122

UKRAINA VALGET STEPI TÕUGU NOORTE SUGUSIGADE
ARENEMISE HINDAMISE AJUTINE SKAALA.

Emised.

Vanus	Eluskaal (kg)				Kehapikkus (cm)			
	eliit	I	II	III	eliit	I	II	III
	vähemalt				vähemalt			
2 kuud	18	14	12	10	—	—	—	—
2 kuud 10 päeva	22	17	15	12	—	—	—	—
2 kuud 20 päeva	27	21	18	15	—	—	—	—
3 kuud	32	25	22	18	—	—	—	—
3 kuud 10 päeva	36	28	25	20	—	—	—	—
3 kuud 20 päeva	41	32	29	23	—	—	—	—
4 kuud	46	36	33	26	—	—	—	—
4 kuud 10 päeva	50	40	36	29	—	—	—	—
4 kuud 20 päeva	55	44	40	32	—	—	—	—
5 kuud	60	48	44	36	—	—	—	—
5 kuud 10 päeva	64	52	48	38	—	—	—	—
5 kuud 20 päeva	69	56	52	41	—	—	—	—
6 kuud	74	61	56	45	106	102	92	82
6 kuud 10 päeva	79	65	60	48	108	104	94	84
6 kuud 20 päeva	84	70	64	51	110	106	96	86
7 kuud	89	75	69	55	113	108	98	88
7 kuud 10 päeva	94	80	73	58	115	110	100	90
7 kuud 20 päeva	99	85	77	62	117	112	102	92
8 kuud	104	90	82	66	120	114	104	94
8 kuud 10 päeva	109	95	86	69	122	116	106	96
8 kuud 20 päeva	114	100	90	73	124	118	108	98
9 kuud	120	105	95	77	126	119	109	99
9 kuud 10 päeva	125	110	99	80	128	121	111	101
9 kuud 20 päeva	130	115	103	84	130	123	113	103
10 kuud	136	120	107	88	132	124	114	104
10 kuud 10 päeva	141	125	111	91	134	126	116	106
10 kuud 20 päeva	146	130	115	95	136	128	118	108
11 kuud	151	135	119	99	138	129	119	109
11 kuud 10 päeva	155	140	122	102	140	131	121	111
11 kuud 20 päeva	160	145	126	106	142	133	123	113
12 kuud	165	150	130	110	144	134	124	114

BREITTOVI TÕUGU NOORTE SUGUSIGADE ARENEMISE
HINDAMISE AJUTINE SKAALA.

Kuldid.

Vanus	Eluskaal (kg)				Kehapikkus (cm)			
	eliit	I	II	III	eliit	I	II	III
	vähemalt				vähemalt			
2 kuud	20	15	12	10	—	—	—	—
2 kuud 10 päeva	23	18	15	12	—	—	—	—
2 kuud 20 päeva	26	21	18	15	—	—	—	—
3 kuud	30	25	21	18	—	—	—	—
3 kuud 10 päeva	34	29	24	20	—	—	—	—
3 kuud 20 päeva	39	33	28	23	—	—	—	—
4 kuud	44	37	32	26	—	—	—	—
4 kuud 10 päeva	49	41	36	29	—	—	—	—
4 kuud 20 päeva	54	46	40	32	—	—	—	—
5 kuud	60	51	44	35	—	—	—	—
5 kuud 10 päeva	65	56	48	38	—	—	—	—
5 kuud 20 päeva	70	61	52	41	—	—	—	—
6 kuud	76	66	57	45	108	104	94	84
6 kuud 10 päeva	81	71	61	48	110	105	96	86
6 kuud 20 päeva	86	76	65	52	112	107	98	88
7 kuud	92	81	70	56	114	109	100	90
7 kuud 10 päeva	97	86	74	60	116	111	102	92
7 kuud 20 päeva	102	91	78	64	118	113	104	94
8 kuud	108	96	83	68	120	115	106	96
8 kuud 10 päeva	113	101	87	72	122	117	108	98
8 kuud 20 päeva	118	106	91	76	124	119	110	100
9 kuud	124	111	96	80	126	121	112	102
9 kuud 10 päeva	130	116	100	84	128	123	114	104
9 kuud 20 päeva	135	121	104	88	130	125	116	106
10 kuud	140	126	109	92	132	127	118	108
10 kuud 10 päeva	145	131	113	96	134	129	120	110
10 kuud 20 päeva	150	136	117	100	136	131	122	112
11 kuud	155	141	122	104	138	133	124	114
11 kuud 10 päeva	160	145	126	108	140	135	126	116
11 kuud 20 päeva	165	150	130	112	142	137	128	118
12 kuud	170	155	135	115	145	140	130	120

BREITTOVI TÕUGU NOORTE SUGUSIGADE ARENEMISE
HINDAMISE AJUTINE SKAALA.

Emised.

Vanus	Eluskaal (kg)				Kehapikkus (cm)			
	eliit	I	II	III	eliit	I	II	III
	vähemalt				vähemalt			
2 kuud	18	14	12	10	—	—	—	—
2 kuud 10 päeva	21	17	15	12	—	—	—	—
2 kuud 20 päeva	24	20	18	15	—	—	—	—
3 kuud	28	24	21	18	—	—	—	—
3 kuud 10 päeva	32	28	24	21	—	—	—	—
3 kuud 20 päeva	36	32	28	24	—	—	—	—
4 kuud	40	36	32	27	—	—	—	—
4 kuud 10 päeva	45	40	36	30	—	—	—	—
4 kuud 20 päeva	50	45	40	33	—	—	—	—
5 kuud	55	50	44	37	—	—	—	—
5 kuud 10 päeva	60	54	48	40	—	—	—	—
5 kuud 20 päeva	65	59	52	43	—	—	—	—
6 kuud	70	64	57	47	106	102	92	82
6 kuud 10 päeva	75	68	61	50	107	103	93	83
6 kuud 20 päeva	80	73	65	54	109	104	94	85
7 kuud	85	78	70	58	111	106	96	87
7 kuud 10 päeva	90	82	74	61	112	107	97	88
7 kuud 20 päeva	95	87	78	65	114	109	98	90
8 kuud	100	92	83	69	116	111	100	92
8 kuud 10 päeva	105	96	87	72	117	112	101	93
8 kuud 20 päeva	110	101	91	76	119	113	102	95
9 kuud	115	106	96	80	121	115	104	97
9 kuud 10 päeva	120	110	100	84	123	116	105	98
9 kuud 20 päeva	125	115	104	88	125	117	107	100
10 kuud	130	120	109	91	127	119	109	102
10 kuud 10 päeva	135	125	113	95	129	120	110	103
10 kuud 20 päeva	140	129	117	98	131	122	112	105
11 kuud	145	133	120	101	133	124	114	107
11 kuud 10 päeva	150	137	124	104	135	126	116	108
11 kuud 20 päeva	155	141	127	107	137	128	118	110
12 kuud	160	145	130	110	138	130	120	112

LIIVENI TÕUGU NOORTE SUGUSIGADE ARENEMISE
HINDAMISE AJUTINE SKAALA.

Kuldid.

Vanus	Eluskaal (kg)				Kehapikkus (cm)			
	eliit	I	II	III	eliit	I	II	III
	vähemalt				vähemalt			
2 kuud	20	15	12	10	—	—	—	—
2 kuud 10 päeva	24	18	15	12	—	—	—	—
2 kuud 20 päeva	29	22	18	15	—	—	—	—
3 kuud	34	26	22	18	—	—	—	—
3 kuud 10 päeva	39	30	25	20	—	—	—	—
3 kuud 20 päeva	44	34	29	23	—	—	—	—
4 kuud	49	38	33	26	—	—	—	—
4 kuud 10 päeva	54	42	37	29	—	—	—	—
4 kuud 20 päeva	59	47	41	32	—	—	—	—
5 kuud	64	52	45	35	—	—	—	—
5 kuud 10 päeva	69	57	49	38	—	—	—	—
5 kuud 20 päeva	74	62	53	41	—	—	—	—
6 kuud	80	67	58	45	110	106	98	86
6 kuud 10 päeva	85	72	62	48	112	108	100	88
6 kuud 20 päeva	90	77	66	51	114	110	102	90
7 kuud	96	82	71	55	117	112	103	92
7 kuud 10 päeva	101	87	75	58	119	114	104	94
7 kuud 20 päeva	106	92	79	62	121	116	106	96
8 kuud	112	97	84	66	124	118	108	98
8 kuud 10 päeva	117	102	88	69	126	120	110	100
8 kuud 20 päeva	122	107	92	73	128	122	112	102
9 kuud	128	112	97	77	131	124	114	104
9 kuud 10 päeva	133	117	101	80	133	126	116	106
9 kuud 20 päeva	138	122	105	84	135	128	118	108
10 kuud	144	128	110	88	138	130	120	110
10 kuud 10 päeva	149	133	114	91	140	132	122	112
10 kuud 20 päeva	154	138	118	95	142	133	123	113
11 kuud	160	140	120	99	143	133	123	113
11 kuud 10 päeva	165	145	123	102	144	134	124	114
11 kuud 20 päeva	170	150	127	106	145	135	125	115
12 kuud	175	155	132	110	146	136	126	116

LIIVENI TÕUGU NOORTE SUGUSIGADE ARENEMISE
HINDAMISE AJUTINE SKAALA.

Emised.

Vanus	Eluskaal (kg)				Kehapikkus (cm)			
	eliit	I	II	III	eliit	I	II	III
	vähemalt				vähemalt			
2 kuud	18	14	12	10	—	—	—	—
2 kuud 10 päeva	22	17	15	12	—	—	—	—
2 kuud 20 päeva	27	21	18	15	—	—	—	—
3 kuud	32	25	22	18	—	—	—	—
3 kuud 10 päeva	36	28	25	20	—	—	—	—
3 kuud 20 päeva	41	32	29	23	—	—	—	—
4 kuud	46	36	33	26	—	—	—	—
4 kuud 10 päeva	50	40	36	29	—	—	—	—
4 kuud 20 päeva	55	44	40	32	—	—	—	—
5 kuud	60	48	44	36	—	—	—	—
5 kuud 10 päeva	64	52	48	38	—	—	—	—
5 kuud 20 päeva	69	56	52	41	—	—	—	—
6 kuud	74	61	56	45	106	102	94	82
6 kuud 10 päeva	79	65	60	48	108	104	96	84
6 kuud 20 päeva	84	70	64	51	110	106	98	86
7 kuud	89	75	69	55	113	108	99	88
7 kuud 10 päeva	94	80	73	58	115	110	101	90
7 kuud 20 päeva	99	85	77	62	117	112	103	92
8 kuud	104	90	82	66	120	115	104	94
8 kuud 10 päeva	109	95	86	69	122	116	106	96
8 kuud 20 päeva	114	100	90	73	124	118	108	98
9 kuud	120	105	95	77	126	119	109	99
9 kuud 10 päeva	125	110	99	80	128	121	111	101
9 kuud 20 päeva	130	115	103	84	130	123	113	103
10 kuud	136	120	107	88	132	124	114	104
10 kuud 10 päeva	141	125	111	91	134	126	116	106
10 kuud 20 päeva	146	130	115	95	136	128	118	108
11 kuud	151	135	119	99	138	129	119	109
11 kuud 10 päeva	155	140	122	102	140	131	121	111
11 kuud 20 päeva	160	145	126	106	142	133	123	113
12 kuud	165	150	130	110	144	134	124	114

BERKSÏRI TÕUGU NOORTE SUGUSIGADE ARENEMISE
HINDAMISE AJUTINE SKAALA.

Kuldid.

Vanus	Eluskaal (kg)				Kehapikkus (cm)			
	eliit	I	II	III	eliit	I	II	III
	vähemalt				vähemalt			
2 kuud	16	13	11	10	—	—	—	—
2 kuud 10 päeva	20	16	14	13	—	—	—	—
2 kuud 20 päeva	24	20	17	16	—	—	—	—
3 kuud	28	24	21	19	—	—	—	—
3 kuud 10 päeva	32	28	24	22	—	—	—	—
3 kuud 20 päeva	36	32	28	25	—	—	—	—
4 kuud	41	36	32	29	—	—	—	—
4 kuud 10 päeva	45	40	36	32	—	—	—	—
4 kuud 20 päeva	50	44	40	36	—	—	—	—
5 kuud	55	49	44	40	—	—	—	—
5 kuud 10 päeva	60	53	48	43	—	—	—	—
5 kuud 20 päeva	65	57	52	47	—	—	—	—
6 kuud	70	62	56	51	95	88	82	75
6 kuud 10 päeva	75	66	59	54	97	90	84	77
6 kuud 20 päeva	80	70	63	56	99	92	86	79
7 kuud	85	75	67	60	102	95	89	82
7 kuud 10 päeva	89	79	70	63	104	97	91	84
7 kuud 20 päeva	94	83	74	68	106	99	93	86
8 kuud	99	87	78	72	109	102	96	88
8 kuud 10 päeva	103	90	81	75	111	104	98	90
8 kuud 20 päeva	107	94	84	78	113	106	100	92
9 kuud	112	98	88	81	115	108	102	94
9 kuud 10 päeva	116	102	91	84	117	110	104	96
9 kuud 20 päeva	120	105	94	87	119	112	106	98
10 kuud	125	109	98	90	121	114	108	100
10 kuud 10 päeva	129	112	101	92	123	116	110	101
10 kuud 20 päeva	133	116	104	95	125	118	112	103
11 kuud	138	120	107	98	126	120	114	105
11 kuud 10 päeva	142	123	109	100	128	121	115	107
11 kuud 20 päeva	146	126	112	102	129	122	116	109
12 kuud	150	130	115	105	130	124	118	110

BERKŠIRI TÕUGU NOORTE SUGUSIGADE ARENEMISE
HINDAMISE AJUTINE SKAALA.

Emised.

Vanus	Eluskaal (kg)				Kehapikkus (cm)			
	eliit	I	II	III	eliit	I	II	III
	vähemalt				vähemalt			
2 kuud	15	12	11	10	—	—	—	—
2 kuud 10 päeva	19	15	14	13	—	—	—	—
2 kuud 20 päeva	23	19	17	16	—	—	—	—
3 kuud	27	23	21	19	—	—	—	—
3 kuud 10 päeva	31	27	24	22	—	—	—	—
3 kuud 20 päeva	35	31	28	25	—	—	—	—
4 kuud	40	35	32	28	—	—	—	—
4 kuud 10 päeva	44	39	35	31	—	—	—	—
4 kuud 20 päeva	48	43	39	34	—	—	—	—
5 kuud	53	48	43	38	—	—	—	—
5 kuud 10 päeva	57	52	46	41	—	—	—	—
5 kuud 20 päeva	62	56	49	44	—	—	—	—
6 kuud	67	60	53	48	92	85	80	72
6 kuud 10 päeva	71	64	56	51	94	87	82	74
6 kuud 20 päeva	75	68	59	55	96	89	84	76
7 kuud	80	72	63	58	99	92	87	79
7 kuud 10 päeva	84	75	66	61	101	94	89	81
7 kuud 20 päeva	88	79	69	64	103	96	91	83
8 kuud	92	83	72	67	105	98	94	85
8 kuud 10 päeva	95	86	75	70	107	100	96	87
8 kuud 20 päeva	99	89	78	73	109	102	98	89
9 kuud	103	93	81	76	111	104	100	91
9 kuud 10 päeva	106	96	84	78	113	106	102	93
9 kuud 20 päeva	110	99	87	81	115	108	104	95
10 kuud	114	103	90	84	117	110	106	97
10 kuud 10 päeva	117	106	92	86	118	111	108	98
10 kuud 20 päeva	121	109	95	88	120	113	110	100
11 kuud	125	112	98	90	122	115	112	102
11 kuud 10 päeva	128	114	100	92	123	116	113	103
11 kuud 20 päeva	131	117	102	94	124	118	114	104
12 kuud	135	120	105	96	126	120	116	106

PIKAKÖRVALISTE VALGET TÕUGU NOORTE SUGUSIGADE
ARENEMISE HINDAMISE AJUTINE SKAALA.

Kuldid.

Vanus	Eluskaal (kg)				Kehapikkus (cm)			
	eliit	I	II	III	eliit	I	II	III
	vähemalt				vähemalt			
2 kuud	20	15	12	10	—	—	—	—
2 kuud 10 päeva	24	18	15	12	—	—	—	—
2 kuud 20 päeva	29	22	18	15	—	—	—	—
3 kuud	34	26	22	18	—	—	—	—
3 kuud 10 päeva	39	30	25	20	—	—	—	—
3 kuud 20 päeva	44	34	29	23	—	—	—	—
4 kuud	49	38	33	26	—	—	—	—
4 kuud 10 päeva	54	42	37	29	—	—	—	—
4 kuud 20 päeva	59	47	41	32	—	—	—	—
5 kuud	64	52	45	35	—	—	—	—
5 kuud 10 päeva	69	57	49	38	—	—	—	—
5 kuud 20 päeva	74	62	53	41	—	—	—	—
6 kuud	80	67	58	45	110	106	96	86
6 kuud 10 päeva	85	72	62	48	112	108	98	88
6 kuud 20 päeva	90	77	66	51	114	110	100	90
7 kuud	96	82	71	55	117	112	102	92
7 kuud 10 päeva	101	87	75	58	119	114	104	94
7 kuud 20 päeva	106	92	79	62	121	116	106	96
8 kuud	112	97	84	66	124	118	108	98
8 kuud 10 päeva	117	102	88	69	126	120	110	100
8 kuud 20 päeva	122	107	92	73	128	122	112	102
9 kuud	128	112	97	77	131	124	114	104
9 kuud 10 päeva	133	117	101	80	133	126	116	106
9 kuud 20 päeva	138	122	105	84	135	128	118	108
10 kuud	144	128	110	88	138	130	120	110
10 kuud 10 päeva	149	133	114	91	140	132	122	112
10 kuud 20 päeva	154	138	118	95	142	134	124	114
11 kuud	160	144	123	99	145	136	126	116
11 kuud 10 päeva	165	149	127	102	147	138	128	118
11 kuud 20 päeva	170	154	131	106	149	140	130	120
12 kuud	176	160	136	110	152	142	132	122

PIKAKÕRVALISTE VALGET TÕUGU NOORTE SUGUSIGADE
ARENEMISE HINDAMISE AJUTINE SKAALA.

Emised.

Vanus	Eluskaal (kg)				Kehapikkus (cm)			
	eliit	I	II	III	eliit	I	II	III
	vähemalt				vähemalt			
2 kuud	18	14	12	10	—	—	—	—
2 kuud 10 päeva	22	17	15	12	—	—	—	—
2 kuud 20 päeva	27	21	18	15	—	—	—	—
3 kuud	32	25	22	18	—	—	—	—
3 kuud 10 päeva	36	28	25	20	—	—	—	—
3 kuud 20 päeva	41	32	29	23	—	—	—	—
4 kuud	46	36	33	26	—	—	—	—
4 kuud 10 päeva	50	40	36	29	—	—	—	—
4 kuud 20 päeva	55	44	40	32	—	—	—	—
5 kuud	60	48	44	36	—	—	—	—
5 kuud 10 päeva	64	52	48	38	—	—	—	—
5 kuud 20 päeva	69	56	52	41	—	—	—	—
6 kuud	74	61	56	45	106	102	94	82
6 kuud 10 päeva	79	65	60	48	108	104	96	84
6 kuud 20 päeva	84	70	64	51	110	106	98	86
7 kuud	89	75	69	55	113	108	99	88
7 kuud 10 päeva	94	80	73	58	115	110	101	90
7 kuud 20 päeva	99	85	77	62	117	112	103	92
8 kuud	104	90	82	66	120	114	104	94
8 kuud 10 päeva	109	95	86	69	122	116	106	96
8 kuud 20 päeva	114	100	90	73	124	118	108	98
9 kuud	120	105	95	77	126	119	109	99
9 kuud 10 päeva	125	110	99	80	128	121	111	101
9 kuud 20 päeva	130	115	103	84	130	123	113	103
10 kuud	136	120	107	88	132	124	114	104
10 kuud 10 päeva	141	125	111	91	134	126	116	106
10 kuud 20 päeva	146	130	115	95	136	128	118	108
11 kuud	151	135	119	99	138	129	119	109
11 kuud 10 päeva	155	140	122	102	140	131	121	111
11 kuud 20 päeva	160	145	126	106	142	133	123	113
12 kuud	165	150	130	110	144	134	124	114

LÜHIKÕRVALISTE VALGET TÕUGU NOORTE SUGUSIGADE
ARENEMISE HINDAMISE AJUTINE SKAALA.

Kuldid.

Vanus	Eluskaal (kg)				Kehapikkus (cm)			
	eliit	I	II	III	eliit	I	II	III
	vähemalt				vähemalt			
2 kuud	16	13	11	10	—	—	—	—
2 kuud 10 päeva	20	17	14	12	—	—	—	—
2 kuud 20 päeva	24	21	17	14	—	—	—	—
3 kuud	28	25	20	16	—	—	—	—
3 kuud 10 päeva	32	29	23	18	—	—	—	—
3 kuud 20 päeva	36	33	26	20	—	—	—	—
4 kuud	41	37	29	22	—	—	—	—
4 kuud 10 päeva	45	41	32	24	—	—	—	—
4 kuud 20 päeva	50	45	36	26	—	—	—	—
5 kuud	55	49	40	28	—	—	—	—
5 kuud 10 päeva	60	54	44	30	—	—	—	—
5 kuud 20 päeva	65	59	48	32	—	—	—	—
6 kuud	70	64	52	38	107	104	98	88
6 kuud 10 päeva	75	69	56	41	109	106	99	89
6 kuud 20 päeva	80	75	60	44	111	108	100	90
7 kuud	85	80	64	47	113	110	101	92
7 kuud 10 päeva	91	85	68	35	105	102	97	87
7 kuud 20 päeva	97	90	72	50	115	112	102	94
8 kuud	102	95	76	54	117	114	104	96
8 kuud 10 päeva	107	100	80	58	120	116	106	98
8 kuud 20 päeva	112	105	84	62	123	118	108	100
9 kuud	118	110	88	66	126	120	110	102
9 kuud 10 päeva	124	115	92	70	128	122	112	104
9 kuud 20 päeva	130	120	96	74	130	124	114	106
10 kuud	135	125	100	78	132	126	116	108
10 kuud 10 päeva	140	130	105	82	134	128	118	110
10 kuud 20 päeva	146	135	110	86	136	130	120	112
11 kuud	152	140	115	90	138	132	122	114
11 kuud 10 päeva	158	145	120	95	140	134	124	116
11 kuud 20 päeva	164	150	125	100	142	136	126	117
12 kuud	170	155	130	105	144	138	128	118

LÜHIKÕRVALISTE VALGET TÕUGU NOORTE SUGUSIGADE
ARENEMISE HINDAMISE AJUTINE SKAALA.

Emised.

Vanus	Eluskaal (kg)				Kehapikkus (cm)			
	eliit	I	II	III	eliit	I	II	III
	vähemalt				vähemalt			
2 kuud	15	12	10	9	—	—	—	—
2 kuud 10 päeva	19	15	12	10	—	—	—	—
2 kuud 20 päeva	23	18	14	11	—	—	—	—
3 kuud	27	21	16	13	—	—	—	—
3 kuud 10 päeva	31	24	18	15	—	—	—	—
3 kuud 20 päeva	35	27	20	17	—	—	—	—
4 kuud	39	30	22	19	—	—	—	—
4 kuud 10 päeva	43	34	24	21	—	—	—	—
4 kuud 20 päeva	47	38	26	23	—	—	—	—
5 kuud	51	42	29	25	—	—	—	—
5 kuud 10 päeva	55	46	32	27	—	—	—	—
5 kuud 20 päeva	59	50	35	29	—	—	—	—
6 kuud	63	54	38	31	101	98	93	83
6 kuud 10 päeva	67	58	41	33	103	100	94	84
6 kuud 20 päeva	71	62	44	35	105	102	95	85
7 kuud	75	66	47	37	107	104	96	86
7 kuud 10 päeva	80	70	50	39	109	106	98	87
7 kuud 20 päeva	85	74	53	41	111	107	99	88
8 kuud	90	78	56	43	113	109	100	89
8 kuud 10 päeva	95	82	59	45	115	111	101	91
8 kuud 20 päeva	100	86	62	47	117	113	102	93
9 kuud	105	90	65	49	119	115	104	95
9 kuud 10 päeva	110	94	69	51	121	117	106	97
9 kuud 20 päeva	115	98	73	53	123	119	108	99
10 kuud	120	102	77	57	125	121	110	101
10 kuud 10 päeva	125	106	81	61	127	123	112	103
10 kuud 20 päeva	130	110	85	65	129	125	114	105
11 kuud	135	115	90	70	131	127	116	107
11 kuud 10 päeva	140	120	95	75	133	128	118	108
11 kuud 20 päeva	145	125	100	80	134	129	119	109
12 kuud	150	130	105	85	135	130	120	110

MANGALITSA SEATÕU UNGARI ALAPEREKONDA KUULUVATE
NOORTE SUGUSIGADE ARENEMISE HINDAMISE AJUTINE
SKAALA.

Kuldid.

Vanus	Eluskaal (kg)				Kehapikkus (cm)			
	eliit	I	II	III	eliit	I	II	III
	vähemalt				vähemalt			
2 kuud	12	10	9	8	—	—	—	—
2 kuud 10 päeva	15	13	11	10	—	—	—	—
2 kuud 20 päeva	18	16	14	12	—	—	—	—
3 kuud	21	19	17	15	—	—	—	—
3 kuud 10 päeva	24	22	20	18	—	—	—	—
3 kuud 20 päeva	27	25	23	20	—	—	—	—
4 kuud	30	28	25	22	—	—	—	—
4 kuud 10 päeva	33	31	28	25	—	—	—	—
4 kuud 20 päeva	36	34	31	27	—	—	—	—
5 kuud	40	37	33	29	—	—	—	—
5 kuud 10 päeva	43	40	36	32	—	—	—	—
5 kuud 20 päeva	46	43	39	34	—	—	—	—
6 kuud	50	46	41	36	79	71	66	62
6 kuud 10 päeva	53	49	44	39	81	73	68	64
6 kuud 20 päeva	56	52	47	41	83	75	70	66
7 kuud	60	55	49	43	84	76	71	67
7 kuud 10 päeva	63	58	52	46	86	78	73	69
7 kuud 20 päeva	66	61	55	48	88	80	75	71
8 kuud	70	64	58	50	89	81	76	72
8 kuud 10 päeva	73	67	61	53	91	83	78	74
8 kuud 20 päeva	76	70	64	55	93	85	80	76
9 kuud	80	73	66	57	94	86	81	77
9 kuud 10 päeva	83	76	69	60	96	88	83	79
9 kuud 20 päeva	86	79	72	62	98	90	85	81
10 kuud	90	82	74	64	99	91	86	82
10 kuud 10 päeva	93	85	77	67	101	93	88	84
10 kuud 20 päeva	96	88	80	69	103	95	90	86
11 kuud	100	91	82	71	104	96	91	87
11 kuud 10 päeva	103	94	85	74	106	98	93	90
11 kuud 20 päeva	106	97	88	77	108	100	95	92
12 kuud	110	101	90	80	109	101	96	94

MANGALITSA SEATÕU UNGARI ALAPEREKONDA KUULUVATE
NOORTE SUGUSIGADE ARENEMISE HINDAMISE AJUTINE
SKAALA.

Emised.

Vanus	Eluskaal (kg)				Kehapikkus (cm)			
	eliit	I	II	III	eliit	I	II	III
	vähemalt				vähemalt			
2 kuud	10	9	8	7	—	—	—	—
2 kuud 10 päeva	13	11	9	8	—	—	—	—
2 kuud 20 päeva	16	13	11	10	—	—	—	—
3 kuud	18	16	14	12	—	—	—	—
3 kuud 10 päeva	21	18	16	14	—	—	—	—
3 kuud 20 päeva	24	20	18	16	—	—	—	—
4 kuud	26	23	20	18	—	—	—	—
4 kuud 10 päeva	29	25	22	20	—	—	—	—
4 kuud 20 päeva	32	27	24	22	—	—	—	—
5 kuud	34	30	26	24	—	—	—	—
5 kuud 10 päeva	37	32	28	26	—	—	—	—
5 kuud 20 päeva	40	34	30	28	—	—	—	—
6 kuud	42	37	32	30	71	63	61	58
6 kuud 10 päeva	45	39	34	32	73	65	63	60
6 kuud 20 päeva	48	41	36	34	75	67	65	62
7 kuud	50	44	38	36	76	68	66	63
7 kuud 10 päeva	53	46	40	38	78	70	68	65
7 kuud 20 päeva	56	48	42	40	80	72	70	67
8 kuud	58	51	45	42	81	73	71	68
8 kuud 10 päeva	61	53	47	44	83	75	73	70
8 kuud 20 päeva	64	56	49	46	85	77	75	72
9 kuud	66	58	51	48	86	78	76	73
9 kuud 10 päeva	69	60	53	50	88	80	78	75
9 kuud 20 päeva	72	62	55	52	90	82	80	77
10 kuud	74	65	57	54	91	83	81	78
10 kuud 10 päeva	77	67	59	56	93	85	83	80
10 kuud 20 päeva	80	69	61	57	95	87	85	82
11 kuud	82	72	63	59	96	88	86	83
11 kuud 10 päeva	85	75	65	60	98	90	87	85
11 kuud 20 päeva	88	78	67	61	100	92	88	87
12 kuud	90	80	70	62	101	93	90	88

MANGALITSA SEATÕU TAGA-KARPAADI ALAPEREKONDA
KUULUVATE NOORTE SUGUSIGADE ARENEMISE HINDAMISE
AJUTINE SKAALA.

Kuldid.

Vanus	Eluskaal (kg)				Kehapikkus (cm)			
	eliit	I	II	III	eliit	I	II	III
	vähemalt				vähemalt			
2 kuud	14	12	11	10	—	—	—	—
2 kuud 10 päeva	17	14	13	11	—	—	—	—
2 kuud 20 päeva	20	16	15	12	—	—	—	—
3 kuud	23	18	16	14	—	—	—	—
3 kuud 10 päeva	26	21	18	16	—	—	—	—
3 kuud 20 päeva	29	24	20	18	—	—	—	—
4 kuud	32	26	23	20	—	—	—	—
4 kuud 10 päeva	35	29	25	22	—	—	—	—
4 kuud 20 päeva	38	31	27	24	—	—	—	—
5 kuud	41	34	30	26	—	—	—	—
5 kuud 10 päeva	44	37	33	28	—	—	—	—
5 kuud 20 päeva	47	40	36	30	—	—	—	—
6 kuud	50	43	38	33	95	90	84	78
6 kuud 10 päeva	53	46	41	35	97	92	86	80
6 kuud 20 päeva	56	49	44	37	99	94	88	82
7 kuud	60	52	46	40	100	95	89	83
7 kuud 10 päeva	63	55	49	42	102	97	91	85
7 kuud 20 päeva	66	58	52	44	104	99	93	87
8 kuud	70	61	54	47	105	100	94	88
8 kuud 10 päeva	73	64	57	49	107	102	96	90
8 kuud 20 päeva	76	67	60	51	109	104	98	92
9 kuud	80	70	62	54	110	105	99	93
9 kuud 10 päeva	83	73	65	56	112	107	101	95
9 kuud 20 päeva	86	76	68	58	114	109	103	97
10 kuud	90	79	70	61	115	110	104	98
10 kuud 10 päeva	93	82	73	63	117	112	106	100
10 kuud 20 päeva	96	85	76	65	119	114	108	102
11 kuud	100	89	78	68	120	115	109	103
11 kuud 10 päeva	103	92	81	71	122	117	111	105
11 kuud 20 päeva	106	95	84	74	124	119	113	107
12 kuud	110	98	86	76	126	120	114	108

MANGALITSA SEATÕU TAGA-KARPAADI ALAPEREKONDA
 KUULUVATE NOORTE SUGUSIGADE ARENEMISE HINDAMISE
 AJUTINE SKAALA.

Emised.

Vanus	Eluskaal (kg)				Kehapikkus (cm)			
	eliit	I	II	III	eliit	I	II	III
	vähemalt				vähemalt			
2 kuud	13	11	10	9	—	—	—	—
2 kuud 10 päeva	16	13	11	10	—	—	—	—
2 kuud 20 päeva	19	15	13	12	—	—	—	—
3 kuud	22	17	15	13	—	—	—	—
3 kuud 10 päeva	25	20	17	15	—	—	—	—
3 kuud 20 päeva	28	22	19	17	—	—	—	—
4 kuud	31	25	22	19	—	—	—	—
4 kuud 10 päeva	34	28	24	21	—	—	—	—
4 kuud 20 päeva	37	30	26	23	—	—	—	—
5 kuud	40	33	29	25	—	—	—	—
5 kuud 10 päeva	43	36	31	27	—	—	—	—
5 kuud 20 päeva	46	38	33	29	—	—	—	—
6 kuud	49	41	36	31	90	82	76	71
6 kuud 10 päeva	52	44	38	33	92	84	78	73
6 kuud 20 päeva	55	46	40	35	93	86	80	76
7 kuud	58	49	43	38	95	87	81	78
7 kuud 10 päeva	61	51	45	40	97	89	83	80
7 kuud 20 päeva	64	54	47	42	98	91	85	82
8 kuud	67	57	50	44	100	92	86	84
8 kuud 10 päeva	70	60	52	46	102	94	88	86
8 kuud 20 päeva	73	62	54	48	103	96	90	87
9 kuud	76	65	57	50	105	97	91	88
9 kuud 10 päeva	79	68	59	52	107	99	93	90
9 kuud 20 päeva	82	70	61	54	108	101	95	91
10 kuud	85	73	63	56	110	102	96	92
10 kuud 10 päeva	88	76	66	58	112	104	98	94
10 kuud 20 päeva	91	78	69	60	113	106	100	96
11 kuud	94	81	71	62	115	107	101	97
11 kuud 10 päeva	96	83	73	64	117	109	103	99
11 kuud 20 päeva	99	86	76	66	118	111	105	101
12 kuud	102	88	78	68	120	112	106	102

Vastutav toimetaja H. Rohtla

Tehniline toimetaja K. Einberg

Ladumisele antud 26. X 1949.

Trükkimisele antud 30. XII 1949.

Trükipoognaid 6,25. Paber 61:36¹/₁₆.

Tiraaž 2200. MB-10050. Tellimise

nr. 1821. Trükikoda „Sakala“,

Viljandis, Lossi tn. 31

На эстонском языке.

Инструкция по бонитировке свиней.

JK.

HINNATA

A
A-18234

TÜ RAAMATUKOGU

1 0300 00506116 5